

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, SAUSIS — JANUARY 13, 1975

Nr. 10

SOVIETIJOJ BRĘSTA DVASINĖ REVOLIUCIJA

Lietuvos Bažnyčia sugeba išlaikyti savarankiškumą

GRAZ. — "Sovietų Sąjungos koncentracijos stovyklose aš sutikau daug žmonių, kurie nuolat gyvena Dievo artumoje" — pareiškė Dimitrij Panin, buvęs Solženicino kalėjimo draugas, dabar gyvenantis Vakaruose. Dimitrij Panin kalbėjo Grazo universitete, Austrijoje, atkreipdamas dėmesį į naują "dvasinę revoliuciją", kuri bręsta Sovietų Sąjungoje.

"Daugumas netikinčiųjų, nors nepažįsta tikėjimo, tačiau trokšta pažinti tiesą. Su jais galima lengvai susikalbėti šių laikų mokslinėmis sąvokomis. Yra labai svarbu kovoti už sielas tų, kurie prievarta yra vedami į ateizmą. Ši misija ypač tenka katalikų Bažnyčiai Vakaruose, kuri gali radijo laidomis teikti teisingas informacijas ir moksliškai pagrįstas religines tiesas. Sovietų Rusijoje šalia 180 milijonų priverstinių įjungtų į ateistų eiles yra apie 70 milijonų laisvų apsisprendusių už religiją. Dauguma jų savo tikėjimą išpa-

žįsta slapta "katakombų bažnyčioje", kuri yra labai paplitusi. "Tiksliai Lietuvoje katalikų Bažnyčia sugebėjo išlaikyti savo savarankiškumą ir drįsta viešai reikšti, nesislėpdama katekizmo. Marksizmas Sovietų Sąjungoje labai sparčiai griūva, tik gaila, kad Vakaruose daugelis to nenori matyti. Tai yra didžioji Vakarų silpnybė, kurią reikia skubiai nugalėti, konkrečiai parodant solidarumą ir suteikiant pagalbą tikėjimo broliams Rytuose", kalbėjo Panin.

Prašo užtarti suimtuosius disidentus

Maskva. — Rusų mokslininkai Igor Safareči ir Michail Agurskij kartu su kitais disidentais atvirai laisvą kreipėsi į užsienio spaudos atstovus Maskvoje, prašydami užtarti rusų intelektualą Vladimira Osipovą. Žinią apie tai paskelbė Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" ir Vakarų laikraščiai. Osipovas, 36 metų amžiaus, buvo suimtas už tai, kad redagavo rašomąją mašinėlę daugiamatį laikraštį. Užsienio spaudos atstovams Maskvoje pasiūstame laiške rusų disidentai ragina visus, kuriems rūpi žmogaus laisvų klausimas, ypatingai spaudos darbuotojus, paremti kovą už spaudos ir žodžio laisvę Sovietų Rusijoje ir pagelbėti Vladimiri Osipovui.

Osipovo redaguoto slapto leidinio pastarųjų dvejų metų bėgyje pasirodė iš viso dešimt numerių. Osipovas buvo pradėjęs platinėti ir kitą leidinį, kurio tepasirėdė vienas numeris. Užsienio spaudos atstovus Maskvoje pasiekė žinia, jog Moldavijos sostinėje Kišineve buvo suimtas žymus žydų kilmės elektronikos specialistas Lev Gendin. Prieš trejus metus jis buvo pašalintas iš pareigų tik už tai, kad padavė prašymą emigruoti. "Dabar slaptoji milicija mane medžioja kaip plėšrų gyvulį, nors nieku nesu nusikaltęs", rašo laiške užsienio korespondentams Gendin.

Padangėje sukasi 3,246 satelitai

Washingtonas. — Raketa, kuri iškėlė erdvių laboratoriją, patekusi į Žemės atmosferą, aptrupėjo ir nukrito, tik ne ten, kur buvo tikėtasi, nukrito į Indijos vandenyną. Raketa buvo lygi 8 aukštų namams, svėrė 42 tonas. Tam tikra dalis jos atsilo, vienos dalelės sudegė nuo trinties i orą, o kitos irgi nukrito. Erdvių laboratorija, kurioje dirbo trys pamatinės mokslininkų, tebėra tuščia ir aplink Žemę suksis, spėjama, iki 1981.

Siaurės Amerikos orinio apsigynimo komanda skaičiuoja, kad nuo pirmojo sputniko paleidimo iki dabar į Žemę grįžo, sudegė arba nukrito nespėję sudegti 4,335 satelitai, o padangėje tebėra ir sukasi 3,246 visokie objektai. Nei vienas jų, kurie nukrito, nepadarė žalos ir nesužeidė. Pats didžiausias objektas, rastas nukritęs Kansas laukuose, buvo sovietų Cosmos 316 dalis, svėręs 640 svarų.

Fordo metinė kalba trečiadienį

Washingtonas. — Prezidentas Fordas metinę kalbą (Union message) Kongrese pasakys poryt, sausio 15. Kalba daugiausia liks ekonominius reikalus, ir joje bus "drąsių pasiūlymų", sakoma sostinėje.

Angolos partizanai nesutaria

Alvora, Portugalija. — Angolos kolonijos partizanų vadai atvyko į Portugaliją tarti dėl savo krašto nepriklausomybės. Derybos turės būti kuriam laikui atidėtos, kai patys partizanai negalės savo tarpe susitarti. Prieš Portugaliją kovojo trys svarbiausios juodųjų grupės, skirtingų politinių pažiūrų. Prieš tai posėdžiavo Kenijoj ir ten jau buvo suradę bendrą platformą, bet jų jungtinis frontas vėl suiro.

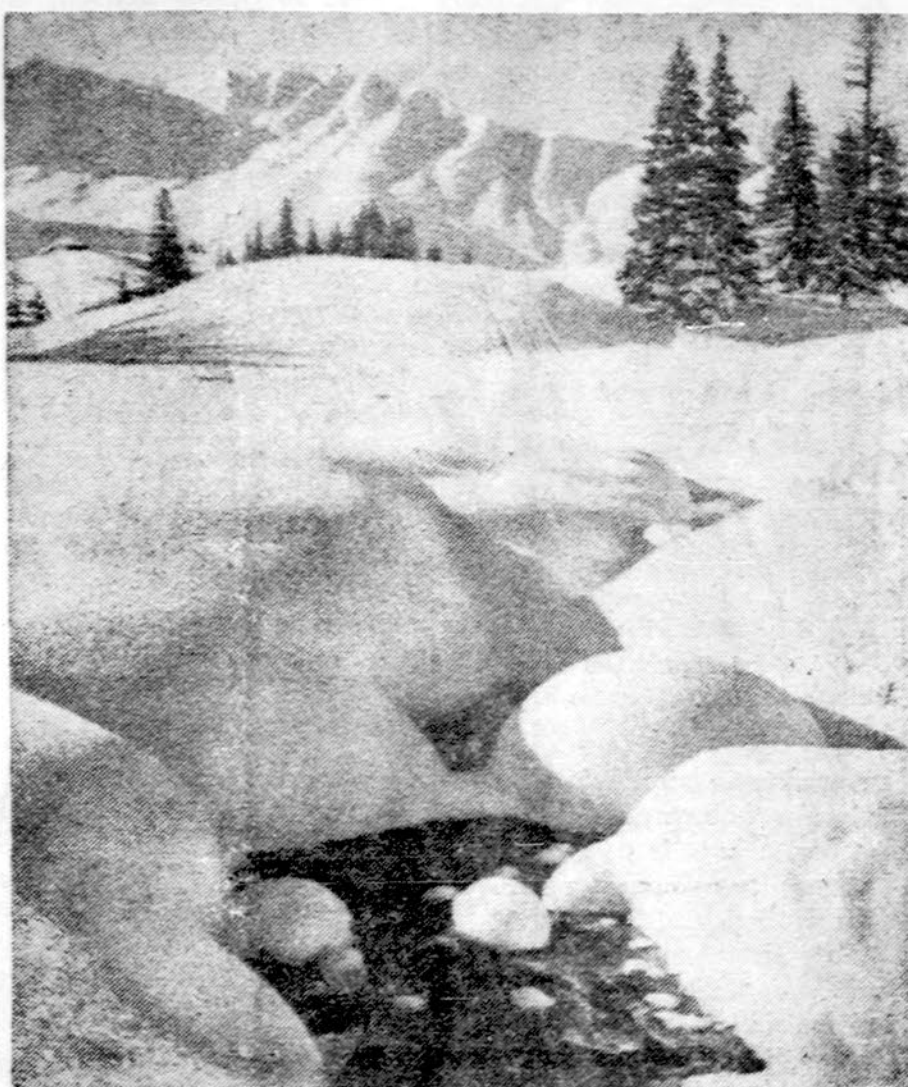
Bangkok. — Amerikos aviacija padidino aprūpinimą Kambodijos sostinei. Karinių lėktuvų skraidymai iš Tajo teritorijos padažnėjo, kai komunistai pradėjo iš naujo puldinėti Lon Nol vyriausybės postus. Amerikiečių karinė žvalgyba iš oro virš Kambodijos vyksta visą laiką.

Rangoon. — Burma vėl paleido iš kalėjimo 295 studentus dėl riaušių per U Thant laidotuves. Iš viso jų paleista 1,300 studentų ir budistų vienuolių.

Atėnai. — Graikijos vyriausybė numatė padidinti mokesčius daugiau uždirbantiems ir sumažinti turintiems mažesnes pajamas. Uždirbantieji per metus 60,000 dol. turės mokėti mokesčių 60 procentų, iki 3,300 dolerių jokių mokesčių. Anksčiau buvo atleidžiami nuo taksų tik uždirbantieji iki 2,000.

Belfastas. — Siaurės Airijos partizanų (IRA) paskelbtas paliaubos baigiasi šią savaitę. Jie vėl žada atnaujinti savo terorą.

Washingtonas. — Amerikoj lankosi Omano sultonas Quabas bin Said. Buvo susitikęs su gynybos sekretorium James Schlesingeriu, o paskui laikraščininkams kalbėjo, kad ateity numatęs prašyti iš Amerikos parduoti ginklų, prieštankinių raketų.

Žiema šveicarijos kalnuose

MATĖ MARINŲ PASIRUOŠIMĄ INVAZIJAI

Paryžius. — Prancūzijos televizijos žiūrovai matė realų vaizdą, šeštojo Amerikos žirnyno pasiruošimą galimai invazijai į arabų naftos laukus. Manevrai buvo daromi Sardinijos saloje. Tokios rūšies manevrai gruodžio 20 buvo treči nuo spalio mėnesio. Juose dalyvavo 2,000 marinų.

Manevruose buvo naudojami išsikėlimo laivai, tankai, džipai, o bombonešiai, pakilę nuo lėktuvnešių skraidė virš galvų. Komentaruose apie manevrus buvo pridėta, kad šios jėgos būtų skirtos invazijai į Libiją. Televizijai paruošto filmo direktorius Raymond Girard pridėjo, kad jis savaitę laiko praleidęs su amerikie-

čiais kariais įsitikino, kad Vid. Rytuose nėra tokios jėgos, kuri galėtų atsilaukioti prieš Amerikos invaziją. Amerikos ambasados atstovas Paryžiuje po to pridėjo, kad prancūzų kariniuose sluoksniuose buvo tam tikro nervingumo dėl pademonstruoto programos ir Kissingerio pareiškimo, jog tokia galimybė invazijai yra.

Nixonas — pirmasis Amerikos tremtinys

San Clemente. — Richardo Nixono laikais buvęs Baltųjų rūmų spaudos sekretorius Ziegler, dirbęs su Nixonu ir dabar, sako, jog Nixonas yra pirmasis Amerikos politinis tremtinys, gyvenęs pasirinktoje izoliacijoje.

Washingtonas. — Buvęs senatorius Eugene McCarthy 1976 žada kandidatuoti į prezidentus, tik nesieks demokratų nominacijos, bet eis kaip nepriklausomas.

Prieš 30 metų, 1945 sausio mėnesį, vokiečių pabėgėliai traukiasi iš Pomeranijos degančio kaimo nuo artėjančių sovietų

SIŪLOMA SUMAŽINTI NAFTOS IVEŽIMĄ

Washingtonas. — Senato Užsienio santykių komiteto pakomitetis rekomenduoja naftos sumažinti 15 procentų ir sudaryti tam tikras atsargas. Tada kristų kainos. Rekomenduoja ir pasauliniu mastu pramoninėms šalims taupyti naftą, sumažinti po 7 milijonus statinių per dieną.

Amerika kasdien suvartoja po 17 milijonų statinių. Pakomitečio siūlymu, turėtų užtekti 14.5 mil. ir gazoliną reikėtų normuoti ir visur teisingai geografiškai paskirstyti. Naujų mokesčių nesiūlo.

Japonų grūdų sandėliai Amerikoje

Tokio. — Japonai nori Amerikoje supirkti didelius kiekius grūdų ir juos čia laikyti "juodai dienai". Norėtų jie turėti teisę grūdus išvežti kada tik jiems patiktų, turėtų negalėti jokie galimi suvaržymai ir boikotai. Ūkininkams iš to būtų daugiau pelno, reikėtų daugiau užsėti laukų, bet susidaro teisinis neaiškumų. Tuos klausimus japonai pradėjo aiškinti su Kongreso delegacija, kuri dabar lankosi Tokijoje ir kalbės ir su žemės ūkio sekretoriaus asistentu Clayton Yutter, kai jis greit lankysis Japonijoje.

J. Jurašas dirbs Radio Liberty

Bostonas. — Bostono "Keleivis" gavo žinią iš Londono, jog neseniai iš ok. Lietuvos išvykęs buvęs Kauno teatro vyr. režisierius Jonas Jurašas pakviestas dirbti į Radio Liberty, be abejo, ir lietuviškąjį skyrių.

Anksčiau buvome rašę, kad Jurašas iš savo pareigų buvo atleistas, kai jis parašė griežtą protestą partijai dėl jo pastatymų cenzūravimų ir varžymų. Po to jis negalėjo gauti kito darbo, kaip tik akmenis skaldyti.

Negali išsirinkti pirmininko

Springfieldas, Ill. — Illinojaus valstijos legislatura, dabar dominuojama demokratų, Senato pirmininką išsirinko be vargo, bet Atstovų rūmų pirmininko išsirinkti negali. Praėjusią savaitę iki ankstyvojo šeštadienio ryto vyko balsavimai, balsuota 64 kartus, ir Rūmų pirmininko neišrinko. Reikia, kad surinktų 89 balsus, o daugiausia balsų William Redmon gavo tik 71. Basavimai bus tęsimi šiandien. Tik 1913 metais pirmininkui išrinkti reikėjo 77 balsavimų.

Como, Texas — Ūkininkai, protestuodami dėl žemų kainų už jų produktus, vėl papiovė 110 veršių ir juos atidavė prieglaudoms arba neturtingiesiems, atsisakė auginti.

Saigonas. — Pietų Vietnamas nori gauti Amerikos sunkiųjų bombonešių B-52 ir jais gintis nuo komunistų puolimų.

Kairas. — Sadatas sakė, kad praėjusį mėnesį Egiptas buvo pritrūkęs naftos ir kreipėsi į Irano šachą pagalbos. Sachas greit atsiuntė Egiptui 650,000 tonų žaliavos.

Tai būtų skriauda neturtingiesiems.

Prez. Fordas nori suvaržyti naftos importą, mažiau įsivežti bent vieną milijoną statinių, ir vienai statinei uždėti po 3 dolerius mokesčių. Galionas gazolino pakabrantų 5 centus.

Laivai prie P. Vietnamo nepasuko

St. Louis. — "St. Louis Post-Dispatch" buvo parašęs, jog sekretorius Kissingeris norėjo ir buvo pasiūlęs prezidentui Fordui karo laivus, plaukiančius iš Filipinų į Indijos vandenyną, nukreipti į Pietų Vietnamo vandenį, bet Fordas nesutiko. Jeigu lektuvnešiai Enterprise ir kiti penki karo laivai pasimaišytų Pietų Vietnamo pakrante, Amerikoj susidarytų stipri opozicija.

Laikraščininkai, kurie priskirti prie Baltųjų rūmų, užklauskę spaudos sekretoriaus Ron Nessen, kiek tuose žodžiuose yra teisybės. Sekretorius paneigė, nebuvo nei tokio Kissingerio siūlymo, nei Fordo atsakymo. Kissingeris tik buvo užsiminęs, jog būtų reikėję laivams pasukti arčiau P. Vietnamo krantų.

Ginklų Libanui nesiūlė

Beirutas. — Libano informacijos ministeris Mahmoud Ammar paneigė jų pačių laikraščių pranešimus, jog jiems, libaniečiams, ginklų pasiūlė Amerika, norėdama, kad ginklų neimtų iš Sirijos ir per daug su savo kaimynų nesusidraugautų. Rašoma buvo, kad tuo reikalu Beirute Amerikos ambasadorius McMurtie buvo susitikęs su užsienio reikalų ministru Philip Takla.

Maskva. — Vakarų diplomatai paskutinėmis dienomis daug kartų matė važinėjantį Brežnevą, vadinas, jis neserga. Kai kurių vakariečių laikraščių spėjolijai, kad Kremliuje vyksta varžybos dėl valdžios, nepasitvirtina, arba Maskvoje reziduoją diplomatai neturi tam įrodymų.

Sniego audros

Omaha. — Paskutiniųjų dienų audros padarė nemažą nuostolių Amerikos viduriniuose vakaruose. Sniego audros ir vėjas, kartais siekias iki 90 mylių stiprumo per valandą, sulaukė susisiekiama daugely vietų Nebraskaje, Iowoje ir Minnesotoje. Bent 12 asmenų dėl to mirė. Sniego pusnys vietomis buvo iki 12 pėdų. Pietinės valstijose buvo nemaža oro viesulų (tornado), užmušė 13 žmonių, sužeidė apie 200.

Nebraskos tautinės gvardijos vyrai išgelbėjo apie 400 motoristų, negalėjusių pajudėti iš sniegu užverstų kelių.

KALENDORIUS

Sausio 13: šv. Hilarijus, šv. Benediktas, Dargaudas, Gilvė.
Sausio 14: šv. Feliksas, šv. Makrima, Laimis, Aukšė.
Saulė teka 7:17, leidžias 4:41.

ORAS

Dalinal saulėtą, kiek šilčiau, apie 20 laipsnių.

PHILADELPHIA Pa.

TYLOJE PRAEJĘ SUKAKTYS
ZYMESNIEJI ĮVYKIAI

Metų savaratoje įprasta žvelgti į praėjusius įvykius. Štai praėjusiais metais sukako 30 metų, kai daugelis mūsų vergijos ir sunaikinimo grėsmėje su dideliu skausmu širdyje palikome gimtąjį kraštą ir po penkerių metų klaidžiojimo karo nualintoje Europoje pasisklidome pasaulio. Praėjo 25 metai, kai išlipę šio kontinento krantuose, rūpinomės pastoge ir kasdienine duona. Didysis mūsų rūpestis buvo naikinama tauta ir pavergta tėvynė. Šis rūpestis diktavo mūsų tautinį gyvenimą ir mūsų siekimus. Jo įtakoje ir naujoje tėvynėje veikia lietuvištos mokyklos, organizacijos, politiniai veiksniai. Malonu pažymėti, kad Philadelphia ir aplinkinių lietuvių buvo ir yra aktyvūs tiek tautiniame gyvenime, tiek Lietuvos laisvinimo pastangose.

Zymesnieji įvykiai

Išskant išskirtinių įvykių mūsų kolonijos gyvenime praėjusiais metais bene žymiausių jų reikėtų laikyti šv. Andriejaus parapijos aštuonįjį jubiliejų. Iškilmingą parapijos penkdešimties minėjimą temdė rūpestis dėl parapijos ateities. Parapijos bažnyčia yra tapusi lyg sala portorikiečių jūroje. Ne tik džiaugiamės bet ir didžiujamės "Vilties" chorą. Dideliu įvykiu laikome antrosios giesmių plokštelės išleidimą.

SIMO KUDIRKOS IŠLAISVINIMAS

Simo Kudirkos išlaisvinimas yra didelis įvykis, ir tai ne tik

Kudirkų šeima pasirodusi pauti losangelietės p. Puikūnienės meniskai. Jų garbei padaryta tortas. Iš kairės: — p. Puikūnienė, prel. J. Kučingis, G. ir S. Kudirka, M. Salskienė. Nuotr. P. Jasiukonio

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

SIMAS KUDIRKA
SAN FRANCISCO MIESTE

Simas Kudirka San Francisco mieste lankėsi gruodžio 22-23 d. "San Francisco Examiner" įsidėjo straipsnį apie Simą Kudirką ir jo apsilankymą San Francisco. Korrespondentas su Simu kalbėjo aerodrome, jam tik išlipus iš lėktuvo. Simas pabrėžė, kad po Stalino mirties sovietų politika nepasikeitė. Jis pasisakė už geresnius santykius tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos, tačiau priminė, kad Amerika turi būti budri ir nepasidavinti, kad Sovietai laikosi kitokių moralės standartų. Atsakymus verstį į anglų kalbą padėjo Vytautas Šliupas. Taip pat apie Simą rašė "Berkeley Gazette" ir "San Mateo Times".

Kudirkai su Simo motina atskrido į San Francisco sekmadienio vakarą po keturių dienų viešnagės Los Angeles. Tuojaus po pasikalbėjimo su spaudos atstovu, vyko į Belmont mieste jiems suruoštą priėmimą Notre Dame kolegijoje. San Francisco lietuvių kolonija mažai ir retai būna, kad parengtų dalyvių skaičius viršytų 80. Simo žodžių išgirsti buvo susirinkę apie 100 žmonių. Be lietuvių buvo latvių, estų ir amerikiečių.

S.F. LB apyl. pirm. Algis G. mauskas pravėdė vakaro progra-

mą. Kun. P. Manelis trumpai bet prasmingai priminė visiems apie lietuvių tautos liūdną dabartį ir paskaitė ta proga kun. Ylos maldą už tautos laisvę. Toliau, Jonas Činga, LB vakarų apygardos pirm., papasakojo apie Kudirkų sutikimus Los Angeles ir paragino S.F. lietuvių su L.A. glaudžiau džiaugtis Belmont miesto meiros pasveikimo Kudirkus ir patalio mirties sovietų politika nepasikeitė. Jis pasisakė už geresnius santykius tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos, tačiau priminė, kad Amerika turi būti budri ir nepasidavinti, kad Sovietai laikosi kitokių moralės standartų. Atsakymus verstį į anglų kalbą padėjo Vytautas Šliupas. Taip pat apie Simą rašė "Berkeley Gazette" ir "San Mateo Times".

BALFO TRISDEŠIMTMETIS

Lapkričio 30 d. Balso skyriaus valdyba sukvietė philadelphiečius paminėti veiklos trisdešimtmečio sukaktį. Įvedamąjį žodį tarė ilgametis skyriaus pirmininkas Juozas Lulas. Invokaciją sukalbėjo skyriaus vicepirmininkas kun. Kajetonas Sakalauskas. Po mirusiųjų pagerbimo sugiedoti himnai. Pirmą kartą gyvenime išgirdau Lietuvos himną giedamą solistės. Tačiau užteko solistės mosto ir vėl visi himną giedojome kartu.

Su dideliu dėmesiu klausėmės Balso direktoriaus Felikso Andriūno kalbos. Jis pasakojo apie šalį, senovės Lietuvoje minimą istorijos šaltiniuose. Ir tik trumpai sustojo prie daugeliui žinomos Balso istorijos ir jo atliktų bei atliekamų darbų.

GENĖ UGIANSKIENĖ DŽIUGINA PHILADELPHIEČIUS

Tolimesnė vakaro dalis atiteko solistei Genai Antanaitytei - Ugianskienei. Nežūrėnt, kad Philadelphiajį ją sutikome pirmą kartą scenoje ji atrodė tartum šeimininkė, o mes klausytojai — jos svečiai. Karši plojimai buvo atpildas už solistės pastangas. Pokalbyje paaiškėjo, kad ji yra baigusi Chicago Muzikos konservatoriją ir ten yra gavusi bakalaurą laipsnį. Šiuo metu ji

Sol. Genė Ugiaskienė dainuoja Philadelphiajioje. Nuotr. K. Čikoto

gyvena augindama šeimą Philadelphiajos kaimynystėje — Wilkesboro, N. J., ir dainavime tobulinasi pas buvusią Lietuvos operos solistę Juzę Augaitę.

Po pasirodymo Balso minėjime Genė Ugiaskienė yra philadelphiečiams sava ir artima. Bet tai, tur būt, atsitiktų ir bet kurioje kitoje lietuvių kolonijoje. Teko patirti, kad sausio 19 d. ji ruošiasi dainuoti lietuvių TV programoje Chicagoje.

TAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS

Eucharistinis kongresas įvyks 1976 m. rugpjūčio pirmąją savaitę Philadelphiajioje. Pasitarimas dėl lietuvių dalyvavimo kongrese įvyko lapkričio 16 d. šv. Andriejaus parapijos patalpose. Jame dalyvavo trijų lietuvių parapijų atstovai, lietuvių organizacijų atstovai ir svečiai iš Lietuvių Vienybės — pirmininkas prel. Jonas Balkūnas ir vicepirmininkas kun. Kazimieras Pugetičius. Pasitarimu vadovavo prezidiumas, kurį sudarė dr. Antanas Juzaitis, Aušra Mačiulaitė - Zerr ir Vytautas Volertas.

L. MUZIKINIS KLUBAS — LIETUVIŲ NAMAI

L. Muzikinio klubo susirinkime, įvykusiam gruodžio 15 d. buvo padarytas bene svarbiausias sprendimas klubo gyvenime — nutarta persiorganizuoti į

Rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė savo kūrybą skaitė tradiciniame literatūros vakare gruodžio 7 Los Angeles šv. Kazimiero parapijos salėje: čia ją matome su išstvermingai literatūros vakarus organizuojančia LFB Los Angeles sambūrio valdyba: (iš kairės) E. Arbas, L. Valiukas, J. Kojelis, B. Pūkelevičiūtė, Alg. Raulinaitis (pirm.) ir dr. Z. Brinkis (trūksta Al. Kulnio ir J. Prakapo). Nuotr. E. Arbo

siskaitymo su žmogaus teisėmis. Linkėjo lietuviams vieningai, darniai, ryžtingai ir išstvermingai dirbti. Simas kalbėjo maždaug valandą, idomiai ir su dideliu įsimintumu. Publika ilgai plojo, dėkodama, kad Kudirkai nebijoje ilgų kelionių aplankė ir mūsų mažą koloniją. Toliau sekė klausimai iš publikos. Daugumas klausimų buvo iš ne lietuvių dalyvių. Vertėju buvo Donatas Januta, po programos oficialios dalies, buvo galima pasivaikinti ir pasikalbėti.

Sekantį rytą, pirmadienį, svečiams teko vos keletą valandų pasidaryti po San Francisco. Buvo vėjuota ir giedra diena, nepapr-

Mūsų kolonijose

Phoenix, Ariz.

SIMAS KUDIRKA
PHOENIKSE

Lankydams JAV lietuvių, Simas Kudirka gruodžio 18 d. lankėsi Phoenixe. Lėktuvų stotyje jį pasitiko gausus lietuvių būrys, su gėlėmis, moterys daugiausia apsirengusios tautiniais rūbais. Kartu jį pasitiko vietinių laikraščių, radijo ir televizijos stočių reporteriai. Tos pat dienos vakare Phoenixo televizijos stotys jau demonstravo Kudirkos atvykimą ir jo sutikimą su atitinkamais paaiškinimais.

Po pietų tas garbingas drąsus lietuvių laisvės kovotojas svarbiausio vietinio dienraščio "The Arizona Republic" konferencijų salėje turėjo spaudos konferenciją. Pasisakydamas apie savo Amerikoje susidarytus išpučius ir papasakodamas apie sunkų gyvenimą rusų komunistų pavergto-

Feliksas Andriūnas kalba Balso trisdešimtmečio minėjime Philadelphiajioje. Nuotr. K. Čikoto

akcinę bendrovę. Klubas įstatai buvo pakeisti, taikant juos akcinei bendrovei. Specialiai išrinkta klubo perorganizavimui komisija pateikė susirinkimui įstatų pakeitimo projektą, kuris straipsnis po straipsnio buvo balsuojamas ir priimamas. Toliau buvo kandidatų į naująją klubo tarybą nominavimas. Metiniam klubo susirinkimui, kuris šaukiamas sausio 19 d. 2:30 val. po pietų klubo namuose, 2715 E. Allegheny Ave., klubo perorganizavimas numatoma tęsti toliau.

— LB Pietinės New Jersey apylinkės susirinkimas šaukiamas sausio 18 d. 6 val. po pietų, Volteru namuose, 405 Leon Ave. Delran, N. J.

K. Čikotas

DR. RAIMUNDAS BLAŽYS
DANTISTAS

1007 Curtiss Street
Downers Grove, Ill. 60515
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 968-0045

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: pirmad., antrad., ir ketvirtad.
6 iki 7:30 val. vakaro
Sestad. nuo 2 iki 3:30 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

je Lietuvoje ir savo pergyvenimus Sovietų kalėjimuose bei koncentracijos stovyklose, jis padarė amerikiečiams stiprų įspūdį. Vietiniai laikraščiai jį aprašė su aiškia simpatija, cituodami jo pareiškimų ištraukas. Kartu buvo aprašytas ir vietinių lietuvių jo sutikimas.

Tą pačią dieną jis dar turėjo spaudos konferenciją Phoenixo Spaudos klube ir vakare visuomenės priėmimą jėzuitų kolegijos salėje. Į tą priėmimą susirinko ne tik lietuviai, bet atsilankė nemaža ir kitų tautybių žmonių. Po LB vietinės apylinkės pirm. E. Josen sveikinimo bei pristatymo Kudirką sveikino kitų Sovietų pavergtųjų tautų atstovai. Po kalbų bei sveikinimų priėmimo dalyvavę lietuviai ir kitų tautybių atstovai pateikė Kudirkai daug įvairių klausimų apie gyvenimą Sovietų okupuotose kraštuose ir apie pavergtųjų tautų išlaisvinimo galimybes. I visus klausimus jis atsakinėjo atvirai ir nuodirdžiai. Visus stebino jo paprastumas ir pasiryžimas kovoti dėl pavergtos tautos išlaisvinimo, atskleidžiant pasauliui lietuvių tautos kančias ir jos pavergėjus žiaurumą, klatingumą ir moralinį silpumą.

Nakties poilsui Kudirkų šeima buvo pakviesta į A. ir E. Youngų rezidenciją, į kurią rytojaus dieną susirinko lietuvių būrys su jais atsisveikinti ir išlydėti juos į Kaliforniją. Ir šiame susitikime Kudirka išnaudojo visą laiką pasakojimams apie lietuvių skriaudas, jiems daromas pavergtoje jų tėvynėje.

Kudirkos sutikimą bei priėmimą Phoenixe organizavo Bendruomenės apylinkės pirm. E. Josen, vietinės lietuvių misijos klebonas kun. A. Valiūka ir V. Zakarienas. Visuose jo pasikalbėjimuose su kitataučiais vertėja buvo Vida Weyer.

K.

— R. Katalikų Bažnyčios viešųjų reikalų tarybos sekretorius arkivyskupas Agostino Casaroli lankėsi Madride, kur su Ispanijos užsienio reikalų ministru Mauri aptarė kai kurias valstybės ir bažnyčios santykių Ispanijoje problemas.

"Draugo" knygų lentynose jau išstatytas naujas ALES RČTOS romanas

VIENIŠI PASAULIAI

Išleido Lietuviškos knygos klubas, 265 psl., kainą \$3.50.

Tematika šiai knygai paimta iš dabarties lietuvių Amerikoje gyvenimo, kuriame kyla visiem gerai pažįstamos, artimos ir su kiais vaizdais atskleidžiami tėvų ir vaikų santykiai, senųjų priarišimas prie prarasto gimto krašto bei praieities prisiminimai ir jaunimo polinkis pasiduoti svetimai įtakai.

Romanas įdomus visiems, nes jo puslapiuose kiekvienas ras save ar savo aplinką, kurios nuotaikos ir gyvenimo sąlygos yra bendros visiems ateiviams svetimame krašte.

Užsakydami knygą Illinois gyventojai turi prie jos kainos pridėti 5 proc. mokesčiams.

dj

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — OA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. TEL. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

	Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje		25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur		23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje		26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis		16.00	8.50	—	—

● Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

● Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:

XEROX UNIVERSITY MICROFILMS

300 North Zeeb Road — Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 3-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS

2558 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 PL, Justice, Ill. 599-0500.
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-3012

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet.
antrad., penkt. 1-5, treč. ir šest. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šestad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6968

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA

6182 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akių Ligos

3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šestad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2844 West 63rd Street

Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 v. Trečad. ir šestad. uždaryta

DR. K. A. V. JUCAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2403 W. NORTH AVE.
6324 N. MILWAUKEE AVE.
Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 632-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečad. ir penktad. tik susitarus.

DR. TERESĖ KAZLAUSKAS
VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

9736 W. 143 Street
Orland Park, Ill. 60462
Valandos pagal susitarimą
Tel. 349-4857

Tel. ofiso ir bato Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1445 So. 50th Avenue, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvis gydytojas)

3925 West 59th Street

Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak., šestad. 12-2 val. p. p., trečad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue

Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.

Ofiso telef. RE 7-1168

Rezid. telef. 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 8-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave., kampas)

Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 3 iki 7 val. p. p. Tik susitarus

Tel. — 232-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA

ofiso:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.

Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLEČKAS

OPTOMETRISTAS

(Kalba lietuviškai)

2628 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "contact lenses"

Val. pagal susitarimą. Uždaryti treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIA

2656 W. 63rd Street

Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare

Ofiso tel. 776-2880; rez. 418-5548

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Adresas: 4255 W. 63rd Street

Ofiso tel. RE 5-4410

Rezid. GR 6-0617

</

TUŠTĖJA LIETUVOS KAIMAS

Okupuotosios Lietuvos rašytojas Jonas Avyžius šia tema (Sodybų tuštėjimo metas) parašė 600 puslapių romaną, kuris buvo 1970 m. dviem laidom išleistas ir premijuotas. Jame rašytojas vaizduoja Lietuvą II pasaulinio karo metu ir ypatingą dėmesį kreipia į jos kaimą. Pa-teikia daugiau ar mažiau išpu-dingų vaizdų, kodėl lietuviai tu-ri apleisti savo namus, sodybas, kurios lieka tuščios ar jose įsi-kuria svetimieji, įvairūs "ūkve-džiai". Savo romaną Avyžius baigia šiais žodžiais: "Gesta saulėlydžiai, kraujuojančių spar-nu apglėbė tolstantį kaimą. Ne-begirdėti šunų lojimo, linkio-jančių svirčių girdesio, vaikų šūkavimų. Nebekvepia dūmuota gimtųjų pirklių šiluma. Miškas stovi priešais, atstatęs plačią krūtinę. Įkvėpęs sakais ir pū-venčių lapų trūnesiu. Žalias bro-lis, svetingai išskėtęs dosnias rankas. Žvėrių ir paukščių vieš-patijos karalius, kurio valdosa užtenka vietos ir žmogui" (594 pusl.).

Deja, Jonas Avyžius savo ro-mane išvedžioja, kad Lietuvos kaimo sodybos tuštėja dėl vo-kiškų nacių piktų užmačių. Jie suiminėja, trenia, išveža dar-bam, pagaliau žudo Lietuvos žmones ar sudaro aplinkybes pasitraukti į gretimus miškus. Romano atskiros vietos nebogai parašytos, nors iš esmės tai yra ne kas kita, kaip propagan-dinis reikalas. Juk mes patys ge-rali žinome, kas Lietuvos sody-bas tuštino. Dar Lietuvoje vo-kiškų nacių ir kvapo nebuvo (1941 m.), o jau Sovietų okupa-cinė valdžia Lietuvos žmones su-iminėjo, trėmė, sodybas tuštino. O kas dėjosio pokario metais, J. Avyžius geriau už mus žino. Tai-gi reiktų visur ten, kur Avyžius rašo "vokiški naciai", įrašyti "rusiški bolševikai". Vaizdas gautųsi tikresnis ir romano ver-tė nuo to tikrai padidėtų.

Apie Lietuvos sodybų tuštėji-mą šiuo metu daug rašo pati okupantų spauda, leidžiama lie-tuvių kalba. Melioracijos vardu sugriauta ir visiškai sunaikinta dešimtys tūkstančių seniausių, gražiausių sodybų. Jų griuvimas buvo toks staigus ir neatlaidus, kad net eilė savo senąją tėvynę mylinčių kultūrininkų nuolankiai prašė komunistų pareigūnus su griovimu neskubėti, pagaltoti, ką griauti, ką palikti.

Kolchozų - sovchozų kūrimo pasėkoje sodybų griovimas ypač padidėjo. Atsirado didžiulis Lie-tuvos žmonių bėgimas į miestus bei miestelius. Štai keletas pro-centinių skaičių, kurie rodo, ko-kiais tempais tas bėgimas vyko. 1923 m. Lietuvos kaimuose gy-veno 85 proc. visų kaimo gy-ventojų. 1939 m. apie 80 pro-centų. 1959 metais gyventojų su-rašymo duomenimis kaimuose gyveno 61,4 proc. gyventojų. Nuo tada palaipsniui mažėjo ir 1969 — 1970 m. kaimo ir miesto gyventojų skaičius susilygino. 1970.1.15 surašymo metu kai-muose gyveno 49,8.

Kas griauia ir tuština Lietu-vo sodybas, rodo patį sovietų skelbiamą statistinį dome-nys. 1941 m. gegužės mėn. Lie-tuvoje buvo 386,220 vienkienių, o 1967.VII.1 jau tikrai 275,000. Argi vokiški naciai šias sodybas ištūstino? Šia proga mes pri-minsime pokario metų lietuvių deportacijų Sibiran bangas: 1945, 1946, 1947, 1948, 1949 ir 1950 metais. Sodybų "tuštini-mas" deportacijomis buvo su-stabdytas tikrai 1954 m., Stali-nui mirus. Bet ir Stalino įpėdi-niai nebuvo tremtiniams atlai-dūs. Jeigu tremtiniai galėdavo grįžti į Lietuvą, tai jau tikrai ne į savo sodybas.

1973 Lietuvos kaimuose gy-

veno 1,488,700 žmonių, taigi 46 proc. visų krašto gyventojų. Daugiausia jų laikėsi senuose namuose. 1972.1.1 Lietuvos dar buvo 234,000 senųjų vienkienių, kurių gyventojus okupacinė val-džia verčia persikelti į naujas kolchozines gyvenvietes. Turėjo perkelti, bet nebuvo naujų butų pastatyta.

Toli gražu ne visi kaimo gy-ventojai dirbo žemės ūkyje. Dau-gelis jų gyveno kaimuose, o į darbus miestuose važinėjo. 1970 metų duomenimis tik apie 60 proc. kaimo gyventojų dirbo žemės ūkyje. 1945 — 1969 m. kolchozuose pastatyta apie 80,000 naujų gyvenamųjų namų, taigi tik po 3200 kasmet. 1971 m. pa-statyta 7000 butų. Jei okupan-tai kasmet statys po 9-10,000 butų, tai senuosius vienkienius galutinai likviduos per 25 me-tus. Iš viso kolchozuose ir sovchozuose kuriama 4700 naujų gyvenviečių.

Taigi "sodybų tuštėjimo" klau-simas vis dar aktualus. Šiuo rei-kalu pr. metų gale Žemdirbys-tės mokslinio tyrimo institute Dotnuvoje buvo suruoštas kait-kurių mokslininkų bei kultūri-ninkų pokalbis "prie apskritojo stalo". Vienas okupuotos Lietu-vo žurnalas kiek vėliau paskel-bė šiuo reikalu rašinį - kores-pondenciją tema "Kodėl nesibaig-a sodybų tuštėjimo metas?" Štai kai kurios pasisakiusių asmenų mintys.

Vienas kalbėjusis pabrėžė, kad "kaimiečių traukimas iš miestų — nebe atsitiktinis ir neišvengiamas reiškinys, tačiau kelia nerimą jo nelygumas. Prie-miestinėse apylinkėse kaimo gy-ventojų daugėjo, o nutolusiose nuo miestų vietovėse per metus sumažėja 3 proc. ir daugiau". "Antrasis kalbėtojas iškėlė priežastį, kurios stumia Lietu-vo žmonių patį bėgti iš jo my-limo kaimo į miestą, ir surado priežastį, kad "pramonės darbi-ninkas laiko save viršesniu už žemdirbį".

Pasikalbėjime aktyviai daly-vavęs vienas architektas paste-bėjo, kad valdžia visomis išga-lėmis stengiasi iščiulpti iš žemės naudą ir nori kuo didžiausius plotus išdirbti. Dėlto labai nukentė žalieji plotai: "Arimai kaimo — dar ne tasai vieninte-lis turtas, kaip kartais mano-ma. Lauke dirba ne traktorius, o visų pirma žmogus". Toliau jis nurodė, kad kuriama daug "nuo-bodžių gyvenviečių". Tą patį pa-tvirtino ir žymus gamtininkas: "Visuose gamtiniuose landsaf-tuose ir visose etnografinėse sri-tyse dygsta vienodų pilkų sta-tybinių medžiagų pastatai". O dar kitas mokslinis bendradar-bis pirdėjo: "Anksčiau lietuviai gyvenvietes kūrė gražiausiose, patogiausiose vietose. Dabar dažnai nusižengiama šiam prin-cipui. Tai, manau, atsitinka dėl kai kurių ūkių vadovų abejin-gumo kaimo aplinkos grožiui, kultūros suvokimo stokos".

Pabaigai dar kelios pokalbyje dalyvavusių asmenų nuomo-nės:

— Gražiausia mūsų kolūkio so-dyba ne toji, kokios modelį gali sukurti, bet kurioje Lietuvos vietoje, bet tipiška mūsų kraš-tui, sena valstiečio sodyba su gėlių darželiu"; "Kultūrinant lauką, kai kur tenka matyti virs o 1967.VII.1 jau tikrai 275,000. Argi vokiški naciai šias sodybas ištūstino? Šia proga mes pri-minsime pokario metų lietuvių deportacijų Sibiran bangas: 1945, 1946, 1947, 1948, 1949 ir 1950 metais. Sodybų "tuštini-mas" deportacijomis buvo su-stabdytas tikrai 1954 m., Stali-nui mirus. Bet ir Stalino įpėdi-niai nebuvo tremtiniams atlai-dūs. Jeigu tremtiniai galėdavo grįžti į Lietuvą, tai jau tikrai ne į savo sodybas.

1973 Lietuvos kaimuose gy-

Kremlius prieš Europos vienybę

Europos Bendrijos įtaka komunistų blokui

P. GAUCYS

vienos Europos valstybės sky-rim ar subordinuojantis JAV ar Sov. Sąjungai.

Ispanijos komunistų partija, kurios jėgą sunku įvertinti dėl jos ypatingos būklės, bet ji ko-munistų aukštai vertinama dėl jos suvaizdinto vaidmens pilieti-nio karo metu, bendrijos atžvil-giu laikosi priešingai rusų ir prancūzų pažiūroms. VIII ko-munistų kongresas balsavo už Ispanijos įjungimą į bendriją, o neseniai įvykusioje komunistų partijų konferencijoje Briusely pasisakė už "bendrą įsijungimą į Europos ūkį". Visa tai rodo, kad svarbiausių Europos komunistų partijų atžvilgiu Euro-pos bendrija atlieka katalizato-riaus vaidmenį tarptautiniam komunistų judėjime.

Rusų komunistų nuomonė

Po II pas. karo Sov. Sąjunga turėjo pasisakyti dėl įvairių Eu-ropos susijungimo mėginimų. J. kovojo prieš visomis diplo-matinėmis priemonėmis, propa-ganda ir savo įtakos tinklu vi-soje Europoje. Tie mėginimai sudarė pavojų sovietinei siste-mai ir tarptautiniam jos vaid-meui. Maskva visada jų bijojo. Dar carinė Rusija visada laikė Vakarų suskaldymą geriausiu atitinkančiu jos interesams ir siekimams. Ji nepaprastai ryž-tingai stengėsi sukelti ar pala-kyti tokį susiskaldymą.

Pirmam po karo dešimtmety Maskva galėjo būti patenkinta, nes europiečiams sunkiai sekėsi susitarti ne tik dėl politinio, bet ir dėl gynybinių jungimosi. Bend-ras gynybės, kurio komunisti-nės valstybės bijo, po ilgų gin-čų buvo sugriautas. Tačiau ant-ram dešimtmety buvo padaryta didelė pažanga ir Sovietų vada-

atsidūrė rimtos problemos aki-vaizdoje. Greitas ir sėkmingas bendrijos vystymasis komunisti-nių valstybių ekonomikai sudarė rimtų problemų ir reikalavo ki-tokios laikysenos, negu lauki-mas bendrijos sugrūvimo. Tas nemalonus uždavinys komunistų galvojimą ir veiklą pritaikyti prie Europos politinės bei ūki-nės tikrovės teko Chruščiovui. Jis 1962 m. paskelbė straipsnį, kuriame pripažino Vakarų Ben-drijos sėkmę, skelbė komunisti-nės strategijos pritaikymą prie šios naujos apraiškos ir kėlė "ūkinio bendradarbiavimo gali-mybę ne tik su valstybių skir-tingom santarvom, bet ir su ūkinėm bendrijom".

Mažieji jautresni

Reikia pažymėti, kad ūkinio požiūriu mažos komunistinės valstybės labiau už Sov. Sąjun-gą jautė Bendr. rinkos padari-nius, nes jų užsienio prekyba buvo žymiai didesnė už soviet-inę. Satelitai žodžiais rėmė Sov. Sąjungos kritiką, bet tuo pačiu laikui mėgino apsaugoti ir iš-soje Europoje. Tie mėginimai sudarė pavojų sovietinei siste-mai ir tarptautiniam jos vaid-meui. Maskva visada jų bijojo. Dar carinė Rusija visada laikė Vakarų suskaldymą geriausiu atitinkančiu jos interesams ir siekimams. Ji nepaprastai ryž-tingai stengėsi sukelti ar pala-kyti tokį susiskaldymą.

Pasaulinio Eucharistinio kongreso, įvyksiančio 1976 m. Philadelphiaje, lietuvių grupės komiteto branduo-lis. Iš k. į d.: dr. A. Juzaitis, kun. K. Pugevičius, A. Zerr, prel. J. Balkūnas, V. Volertas. Nuotr. K. Cikoto

Laisvės netekus

Atsiminimai iš komunistų kalėjimo ir Sibiro

BENEDIKTAS BUTKUS

60

Nors iš karto žinia apie bylos paruošimą teis-mui mane lyg koks šaltas vėjas perpūtė, pagalvojus, kad savo gyvenime dar neteko laisvoji tėvynėj teis-muose dalyvauti ir matyti, kai kaltus ar nekalts žmo-nės teisia ar išteisina. Anksčiau teko laikraščiuose skaityti ir per radiją girdėti, kad Rusijoje nekaltus žmones teismuose terorizuoja, nekaltus priverčia kal-tais prisipažinti ir nužemintai maldauti teisimą, kad tokį pavojingą komunizmui "nusikaltėlių" kuo greičiau nužudytų...

Bylos užbaigimas ir teismui paruošimas — ne-malonus dalykas. Bet, rodos, lyg koks sunkus, sle-giantis, akmuo krūtinę palengvino, kad tardytojai nu-stos tave naktimis kankinę, tave visokių išgalvotų ne-samonių klausinėję, į jų klausimus atsakinėjant, jau iš anksto save apsigalintant.

Nors nemalonu buvo paruoštos bylos lapus varty-ti, bet tvirtas įsitikinimas, kad esi niekam neprasikal-tęs, tavo dvasią sustiprina ir į tuos visus bylų ruo-šėjus skatina žiūrėti ne kaip į garbingus žmones, bet kaip į Stalino šunelius, prie Kremliaus būdos pririštus, taip pat į kitos rūšies nelaimę patekusius žmones.

Išdrąsinęs, juokaudamas, tardytojo paklausiau: — Jūs tikri narsuliai mus, kalinius, iš Lietuvos var-gais negalais į Sol-Ilečką atvežėte, bet ir mūsų by-

lų neužmiršote Lietuvoje palikti. Ar, mūsų bylas be-vežant, kelyje vokiečiai iš jūsų jų neatėmė?

— Kalinių bylas iš Lietuvos į Sol-Ilečką leng-viau ir greičiau galima atvežti, negu kalinius, — ats-kaldė tardytojas.

Pradėdamas bylos lapus vartyti, pamatau ant pi-rmojo bylos lapo komputyje paprastu pieštuku nežy-miai užrašytus skaičius "8 - 10".

— Ką reiškia tie skaičiai ir kas juos parašė?

— Tie skaičiai reiškia, kad Tamsta būsite teismo nubaustas 8 ar 10 metų kalėjimo bausme. Priklausys nuo teismo paaiškėjusių Tamstos prasikaltimo aplin-kybių. Skaičius parašė teismo kolegijos gamybinė (produktivnaja) komisija, — paaiškino tardytojas.

— Suprantu, man, kaip arkliui, ar ratai ar rogės, vis dėlto reikės vežti — 8 ar 10 metų vis tiek reikės kalėjime "pakūtavoti". Tai gal teismo nebus, gal teis-mo kolegijos gamybinės komisijos raštininkas para-šys man raštelį, kad esu 8 ar 10 metų kalėjimo baus-mės nubaustas ir bus viskas tvarkoje?

— Tamstą būtinai teis viešas teismas.

Jeigu jau tardytojas nemeluoja, o tvirtina, kad bus viešas teismas ir mane teis viešojo salėje, į kurią susirinks laisvi žmonės mano bylos pasiklausyti, ėmiau atidžiau bylos lapus vartyti, gal būt, dar man nežinomu apkalpinimų ieškoti. Visi Raseinių kalėjime tardyti protokolai, įvairūs blankai, prokurorų nutari-mai, apie mano asmens tapatybę žinios švariai sura-šyti ir paeiliui į bylą susiūti. Kalėjime būnant, provo-katorių parodymų nebuvo. Tik dviejų gana padorių jurbarkiečių jaunaliučių veikėjo Stankūno ir mo-kyklos tėvų komiteto nario Vaitkevičiaus ant popie-riaus mažo lapelio parašyti pareiškimai, kad aš, esą,

regionines sąjungas. 1944 m. Ju-goslavija ir Bulgarija norėjo su-daryti mažų valstybių federaci-ją, bet Maskva griežtai tam pa-sipriešino.

Tokios federacijos idėja tebė-ra gyva ir dabar. Lenkijos ko-munistų sluoksniuose vyrauja nuomonė, kad, norint ilgiems laikams užtikrinti Lenkijos ne-priklausomybę, reikia kaip ga-lima glaudžiau vidurio Europos valstybėms susijungti. Tikima, kad tokia federacija, nors ir pa-laikydama draugiškus santykius su Sovietais, galėtų turėti tam tikrą autonomiją. Nenuostabu, kad, vertindami bendriją, len-kai komunistai priartėjo prie italų komunistų pažiūrų, o ne prie sovietinių.

Maskva mėgina ardyti

Rytų Europos žinovai pažymi, kad bendrijos suardymas tebėra Maskvos dienotvarkėje. Jis vyks ta lygiagrečiai su mėginimu Ko-mekoną suartinti su bendrija. Bevystydama specialius santy-kius su V. Vokietija ir Prancū-zija, Maskva tiki, kad ilgainiui šitie santykiai bus nebesuderina-mi su bendrijos sustiprinimu ir pažanga. 1973 m. Kinijos ko-munistų partijos kongrese Chou En-lai pažymėjo, kad sovieti-nės įtakos išplėtimas Europoje yra pagrindinis Maskvos poli-tinis siekis. Sovietams užval-džius V. Europą, jos žmonių po-tenencialas ir ūkinės bei technolo-ginės priemonės išsiskaito milži-nišką pakitimą pasaulyje. Kom. Kinija to nenori ir Europos ben-driją, laikydama kliūtimi to ru-sų siekio įgyvendinimui, stip-riai remia.

Ji naudoja savo diplomatiją ir propagandą skatindama sate-litus jungtis, kad nusikratytų Sovietų dominavimo. Pekino įta-ka Balkanuose ir Vid. Europoje vis ryškiau ima reikštis. Rusams klusnūs Europos komunistai su-sirūpinę, kad tos idėjos randa pritarimą kairiųjų sluoksniuose, su kuriais dabar komunistai sie-

N. Ceausescu, Rumunijos šefas, dau-giausia nepakiusus Kremliui.

kia priėjimo prie valdžios vairo. Ir iš tikrųjų italų komunistai pastaraisiais metais labai priar-tėjo prie socialistų pažiūrų. Ne-seniai Maskva labai griežtai iš-barė italų komunistus ir žiau-riai puolė ispanų partiją už ide-ologinį nutolimą, už simpatijas kom. Kinijai ir "demokratinės bei socialistinės Europos rėmi-mą".

Taigi Europos bendrija tapo svarbių pakitimų tarptautiniam komunizme katalizatorium. Vėl grįždama prie jos steigėjų nu-matytų siekimų, ji pagrėitins būtiną permainas ne tik pa-čioje Europoje, bet ir visam pa-sauliui.

ŽINIOS IŠ VATIKANO

Popiežius Paulius VI paskel-bė, kad jubiliejiniais metais bus paskelbti šventaisiais šie šeši palaimintieji: ispanė vienuolė Vincenta Vicuna, įkūrusi Šven-čiausios Mergelės Marijos Duk-terų vienuoliją, mirusi 1890 me-tais; šventiausios Trejybės — trinitorių ordino reformatorius kunigas Jonas della Concezione, miręs 1613 metais; amerikie-tė našlė Anna Bayley-Seton, įkūrusi švento Juozapo se-serų kongregaciją ir mirusi 1821 metais; domininkonas ku-nigas Jonas Macias, miręs 1645 metais; Oliver Plunkett, Ar-magh arkivyskupas ir Airijos katalikų Bažnyčios Primas, 1861 metais nukankintas už ti-kėjimą; ir misijų vyskupas Jus-tinas de Jacobis, buvęs apašta-liniu vikaru Absinijoje ir miręs 1860 metais.

Popiežius Paulius VI nauju kardinolų kolegijos kamerlengu paskyrė Tikėjimo Doktrinos kongregacijos prefektą kroatą kardinolą Šeper.

Pirmą kartą konsistorijoje dalyvavo ir Europos lietuvių vyskupas Antanas Deksnys, ly-dimas švento Kazimiero lietuvių kolegijos vicerektoriaus prelado Pauliaus Jatulio.

Stankūną vertės į jaunaliučių sąjungą įsirašyti, o Vaitkevičius, kad aš prieš darbo žmonių klasę veikęs. Aš, paskaitęs tuos du mano nenaudai parašytus pa-reiškimus, supratau, kad nei Stankūnas, nei Vaitkevi-čius laisva valia negalėjo tokių šlykščių raštų prieš mane parašyti, o tik, bijodami enkavedistų, buvo pri-versti taip negarbingai pasielgti.

Su bylos kaltinamąja medžiaga kruopščiai susi-pažinęs, paskutiniame bylos lape pasirašiau, kad visą bylos medžiagą skaičiau ir, kalėjimo tarno enkavedis-to lydimas, į kėdiančiųjų žmonių kamara vėl atgal sugrįžau.

Kaip kiekvieną bendrą kameros gyventoją iš ka-meros iškviestą ir į kamara sugrąžintą, taip ir mane draugai pradėjo klausinėti:

— Pas ką buvai iškviestas?
— Ką klausinėjo?
— Ar teroro nepavartojai ir t. t.
Bendro likimo kameros draugas papasakojus, kokių reikalu tardytojas mane buvo išsikvietęs, pane-vėžietis mokytojas Kęstutis Matulaitis juokaudamas sako:

— Kaip matyti iš šiame kalėjime kalinių rūšiavi-mo eigos, Tamstą, kolegą, ir kitus 1940 metais kalė-jimuose uždarytus lietuvius enkavedistai ruošiasi iškil-mingiau "pagerbti", neva "viešą" teismą organizuoja. Jie suspėjo kaltinamosios "medžiagos" teismui parink-ti.

— Daugumai mūsų panevėžiečių, biržiečių, o taip pat ir jūsų raseiniškių į kalėjimą atnešė OSSO (osoboje soveščianije — ypatingoji taryba) natarimų raštelius, kuriuose buvo parašyta, kad esam 8-riais, 10-čia metų bausmėmis nubausti ir į Sibiro lagerius tremiami.

(Bus daugiau)

ATVYKOME I LIETUVIŲ DIENAS ADELAIDEJE

Laiškas iš Australijos

Kalėdų antrą dieną laikinai apsidomėję Melbourn'e ir vienos valandos skridimu atvykome į Adelaidę, kur mus pasitiko gausus būrys lietuvių su ALB pirminku V. Neverausku prieškaly. Ta pačia dieną PLB pirminkas Br. Nalyns susitiko su spaudos atstovais, kuriems pareiškė atvykęs mobilizuoti lietuvius protestui prieš Australijos vyriausybės gėdingą žygį. Kitą dieną patys girdėjau vietos radijo žinią apie Australijos lietuvių dienas, PLB pirminko dalyvavimą jose ir jo intenciją protestuoti prieš Pabaltijo pripažinimą Sovietams.

Jaunų dienų bičiuliai Bronė (Juškevičiūtė) ir Juozas Lapšiai tuojau pasidėmė mane labai mieloni globoti ir nusivėdė į savo puošnią rezidenciją, kurioje žadėta palaikyti visas 6 dienas lietuviškojo sėskrydžio Adelaidėje. Pakeliui padarėme pirmą vizitą Adelaidės lietuvių namams, kur jau būriavosi iš visos Australijos suvažiuojantys lietuvių sportininkai rytdienos varžyboms. Pasivažiavę Lapšiai namuose, nieko nelaukdami įsijungė į aktyvų dalyvavimą Liet. dienos.

Pačią pirmą dieną dvi svarbių akta atlikti: meno paroda ir literatūros, dainos bei muzikos vakaras. Meno paroda, kurioje dalyvavo net keturiolika Australijos lietuvių dailininkų su 43 kūrinių, vyko elegantiskame parke, įsikūrusiame "Lidums Art Gallery". Lidums, su kuro sūnumi J. Lapšys supažindino, yra latvis, naujas ateivis milijonierius, kuris tą parką ir meno galeriją nupirko. Taigi yra ir pabaltiečių milijonierių Australijoje. Be šio latvio, sužinojau, kad ir keletas lietuvių jau mušasi į milijonierius (Mikalauskas, Mack, Patupis, Cibas, Genys), o gal ir daugiau tokių kur nors yra. Taigi to Lidums meno galerijoje įvyko Australijos lietuvių dailininkų paroda, kas dveji metai ruošiamą lietuvių dienų metu. Parodoje dalyvavo šie lietuvių dailininkai: Rosemary Aliukonis, Aurimas Dumčius, Jolanta Janavičiūtė, V. Jurevičius, Vytas Kapociūnas, Eva Kubšas, Jieva Počius, Henr. Šalkauskas, Vytas Šerelis, Leonas Urbonas, Adolfas Vaitaitis, Adomas Vingis, Aldona Zakarauskas (nespėjo pristatyti eksponatų atidarymo dienai) ir Leonas Zygas.

Susidomėjau ypač Vito Šerelio darbais, nes jau kelionės metu skaiciau žurnalą, kuriame buvo šio dailininko reprodukcijų su geras komentarais. Neturėdamas nusimantimo apie šio meno šaką, susilaukiau iš nuoskomentaru. Beveik visi išstatyti darbai surrealistinės abstrakcijos, kurios mano ignorantiško, o gal tik konservatyvaus žiūro neįlažia ir apskritai nedomina. Išpūdį padarė jau minėto Šerelio "Peliukės kova su lizardu" ir dar keli dalykėliai, kurie nesudegino tiltų su simboliškai realistiniu vaizdavimu.

Sako, parodos organizatorė Lidija Pocienė-Simkutė ne nepriėmusi mėgėjų dailininkų "šabloniškų" darbų, maždaug kuriančių tradicinem - klasikinem formom. Lietuvaite vedęs Max Lyle, skulptorius ir vyr. lektorius kolegijoj "S. A. School of Art", pakviestas padaryti parodos įvertinimą anglų kalba, o svečias iš JAV kompozitorius Br. Budriūnas tokią pat įvertinimą ir parodos atidarymą lietuvių kalba. Pastarasis kalbėjo apie vaizduojamojo meno ir muzikos giminybę bei susitikimą, ypač sonatų pavidale, kurių didžiausias meistras buvo Mikalojus Čiurlionis ir kurio genuje šie du meno žanrai tobuliausiai jungėsi. Parodoms, kuri tęsėsi penkias dienas, įėjimas buvo nemokamas, lankytojai dargi australišku vynu vaišinami. Bendras išpūdis — daug elegancijos, nagi ir ekstravagančios bei moderniškos, gal kiek ir dirbtinio.

Vakarinė meno ir kultūros pasirodymų dalis, literatūros, dainos ir muzikos vakaras kur kas arčiau širdies, nes geriau suprantama ir platesniū horizontu. Pragyjavo vieni šauniau, kiti blankiau visos desėtkas kūrėjų su savo kūryba. Programą sudarė, pravedė ir atidarė Pr. Pusešis, išpūdingai pabėręs bibliškai parafrazuotą mintį: Pradžioje buvo žodis, tas žodis glūdėjo lietuvių tautoje, jis tapo kūnu ir tas kūnas yra Lietuva. Kūrėjų estafetę pradėjo Lidija Simkutė-Pocienė, ALB jaunimo vadovė krašto valdyboje, su pianino palyda pasakojama poema — ne poema, sakykime, poetiška prozinė pasirašas. Ji rankiojo ir lipdė sudužusio puodo šukes, bet jų tą vakarą nesulipdė, gal sulipdys, o gal išvis jai šukės įdomesnės kaip puodas. Be reikalo ta muzikos palyda, nes jos akmeninis balsas vis tiek prie tos muzikos nesiderino. Užtat tas jos berniukiškas tonas labai tiko jos gana gerai atliktame partizanės vaidmeny, kitos dienos vakaro spektakly. Šimkutė talentinga ir aktyvi daugeliu atvejų: poetė, aktorė, dailininkė — mėgėja ir visuomenininkė su vadovavimo sugebėjimais. Lietuviai turėtų šią jauną kūrybingą ir veiklią pajėgą nepaleisti ir laikyti savo veikimo rate. Norėję ir jos veideli su kūrybos gabalėliu parodyti Amerikos lietuviams, bet ji spyrtojasi ir tuo tarpu nenori išplaukti į tolimesnius vandenis. O liktis su kengūromis ir kuoomis.

Antroji išėjo dar jaunesnė, vos tik dvidešimtmė, sparčiai auganti muzikos pajėga Rasa Kubiliūtė su Debussy preliudu. Šią jauną žvaigždę turėjome progą ir vėliau išvysti vaikų choro dirigentės ir akompaniatorės vaidmeny. Po jos scenon įžengė senas literatūros vilkas Vincas Kazokas, kuris paskaitė iš savo poezijos rinkinio "Ugnis ir Zodis". Šis literatūriškai subrendęs vyras nereikalingas nei pristatymo, nei dešimto ar penkiolikto vertinimo, nes jau daug kartų vertintas ir įvertintas. Po kelių dienų jis buvo išrinktas naujojo redaktoriaus ALB savaitraščio "Mūsų Pastogės".

Tartum sušilti prieš dainų šventę literatūros vakare pasirodė ir du Australijos lietuvių solistai: Amerikoje gerai pažįstama Genė Vasiliauskienė su bosu Jurgiu Rūba. Pastarasis, akompanuojant jau minėtai Kubiliūtei, sulgingai padainavo Tallat-Kelpšos "Zaliojo lankelį", Apanavičiaus "Trakų pilis" ir Vanagaičio "Stasy". Su šiuo solistu susitikome ir vėliau dainų šventėje. Lietuvių dienų rengimo komiteto pirminkas Viktoras Baltutis paskaitė savo fejletoną "Persiminimams". Šis simpatiškas žmogus yra ne tik veiklus visuomenininkas, bet ir brandus fejletonistas, kurio atstovų išvis tapo maždaug tetrume. Mortelės vyras Motiejus, tragikomiškai motyvuotas, nutarė ne tik išsimovę lietuvišką odą suaustruoti, o ir pasidaryti šimtaprocentiniu australu, tačiau, užuot australu pasidarys, tik visų pajukos objektu tapo. Netrukus Motiejui apkarto jo naujoji tautybė ir jis nutarė vėl grįžti į prigimtinių, iš motinos gautą lietuvių kailį. Skausmingai ir ilgai Motiejus australejo, bet greitai Mortelės džiaugsmui atlietuvoje, nes įsitikino, kad tautybė nepakeičiama kaip nepakeičiami yra vaikai jo tėvai.

Aldona Veščūnaitė padeklamavo keturis eilėraščius: La Ventana, Oranžiniai paukščiai, Vidudienio salėse ir Žolė tokia žalia, kad aš dainuot imu. Gal ir ne ypatingai stiprią kūrybą kompiensavo autorės gražus atmintinis ir su įsijautimu deklamavimas. Nesugaudžiau, ką norėjo pasakyti Agnė Lukšytė savo ištrauka iš novelės "Antras beldimas". Kalba taisyklinga, sakiniai

Mississauga, Ont.

KITEJANTIS LAIKRAŠČIO VEIDAS

Neseniai atšventęs 25-rių metų gyvavimo sukaktį, Kanados lietuvių savaitraštis, "Tėviškės Žiburiai", su 1975-tųjų metų pirmojo numeriu, kuris išėjo iš spaudos pasišenklins sausio 2d. data, jau išspausdintas ofsetiniu būdu. Taigi, pakeista laikraščio spausdinimo technika.

"Tėviškės Žiburiai" spauda visą laiką buvo pasigėrėtinio lygio, nors šis laikraštis, kaip ir daugelis kitų — pradedančiųjų savo kelionę pas skaitytojus — yra perėjęs pro daugelį kliūčių ir nepriekšlių.

Pirmasis šio savaitraščio numeris, išleistas 1949 m. gruodžio 24 d. išėjo spausdintas, netgi, kai kur ne pilnai lietuviškų akcentų raidynų. Tačiau po to — tolimėsi laikraščio numeriai — jau buvo leidžiami su pilnu lietuviškų raidynų. Tačiau po to — tolimėsi laikraščio numeriai — jau buvo leidžiami su pilnu lietuviškų raidynų, lietuviškos rašybos akcentais, nes, nežūrint sunkių laikraščio ledimo pradžios sąlygų, buvo įsigytas lietuviškas raidynas, antraštinis raidžių fondas ir t.t.

Kas sekė "Tėviškės Žiburių" išvaizda, jų turinį ir technikinį

trumpi ir sklandūs, o mintis palikta klausytojų spėjiojimams. Kaip visada simpatiška, patraukliai ir kultūringai klausytojų ausis pakuteno balsinga ir patyrusi solistė Vasiliauskienė, nors ir pavargusi nuo festivalio rengimo rūpesčių ir darbų. Ji padainavo tris Budriūno daineles: Išauš pavasaris, Dainos gimimas ir Išdėk rudenėlis, pačiam kompozitoriui akompanuojant. Priešpaskutiniui scenon įžengė Kazoko generacijos poetas Juozas Mikštas. Jis su vėrtu pasitikėjimu paskaitė 4 savo eilėraščius: Atvyksiai, Judėjime — šypsokimės, Tarsai ir Su Naujais Metais. Gražia, miela, tegu sau ir liūdnuok karūnėlę literatūros vakarui uždegti kultūrinio ir kukli subrendusio amžiaus poetė Marija Malakūnienė iš Melbourn'o. Ji paskaitė trejetą eilėraščių iš ciklo "Esu žmogus". Su paskutiniuoju ji pravirkdė ne tik mane, o ir kitus mačiau asarėles iš akių išlūstaut. Ir kaip tai gali būti, kad ši poetė taip mažai kam težioma.

Šį kartą tiek, parašysiu dar keltą laiškų iš išpūdingos kelionės Australijon.

Dr. Grigas Valančius

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radžio Vėlenda jau 50 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams. Jis rašo laisvą ir 4 iki 5 val. p. p. 15 WEDV 810. New York (1230 kl. AM ir 924 kl. PM).

Direct — Dr. Jokūbas J. Stukas 1467 Forest Dr. Mountaineer N. J. 07092 Tel. 232-5565 (code 201)

Kviename taip pat klausykitės Lietuvių Kultūrinio Vaidų ansamblio. 8 Seton Hall Universiteto radijo stoties. (New Jersey WJOL) (89.5 mēg. FM) Pirmadi. 7:30-8:30 val. vak. (Vadovauja prof. J. Stukas).

ŠVENTOS MIŠIOS LIETUVIŠKAI

Visos nekeičiamos šv. Mišių dalys yra išspausdintos vienoj labai gražiai išleisto knygelėje. Su šia knygele kiekvienas gali labai lengvai sekti naujas šv. Mišias.

Kai kunigas ar lektorius atskaito kinčiamąsias dalis, Jūs šioj knygelėje galite sekti visas nekinčiamąsias šv. Mišių dalis. Tekstas stambiomis raidėmis.

Taip pat rasite rinkinį dažniausiai giedamų šv. Mišių metu giesmių. Tai labai naudingas knygelė.

Užsisakykite šį šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.

Užsisakykite šį naują šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.

Kaina 50 centų. 10% nuolaida, perkant 50 kopijų; 25% nuolaida, perkant daugiau kaip 50.

Rašykite šiuo adresu:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

KANADOS ŽINIOS

Mississauga, Ont.

KITEJANTIS LAIKRAŠČIO VEIDAS

Neseniai atšventęs 25-rių metų gyvavimo sukaktį, Kanados lietuvių savaitraštis, "Tėviškės Žiburiai", su 1975-tųjų metų pirmojo numeriu, kuris išėjo iš spaudos pasišenklins sausio 2d. data, jau išspausdintas ofsetiniu būdu. Taigi, pakeista laikraščio spausdinimo technika.

"Tėviškės Žiburiai" spauda visą laiką buvo pasigėrėtinio lygio, nors šis laikraštis, kaip ir daugelis kitų — pradedančiųjų savo kelionę pas skaitytojus — yra perėjęs pro daugelį kliūčių ir nepriekšlių.

Pirmasis šio savaitraščio numeris, išleistas 1949 m. gruodžio 24 d. išėjo spausdintas, netgi, kai kur ne pilnai lietuviškų akcentų raidynų. Tačiau po to — tolimėsi laikraščio numeriai — jau buvo leidžiami su pilnu lietuviškų raidynų. Tačiau po to — tolimėsi laikraščio numeriai — jau buvo leidžiami su pilnu lietuviškų raidynų, lietuviškos rašybos akcentais, nes, nežūrint sunkių laikraščio ledimo pradžios sąlygų, buvo įsigytas lietuviškas raidynas, antraštinis raidžių fondas ir t.t.

Kas sekė "Tėviškės Žiburių" išvaizda, jų turinį ir technikinį

trumpi ir sklandūs, o mintis palikta klausytojų spėjiojimams. Kaip visada simpatiška, patraukliai ir kultūringai klausytojų ausis pakuteno balsinga ir patyrusi solistė Vasiliauskienė, nors ir pavargusi nuo festivalio rengimo rūpesčių ir darbų. Ji padainavo tris Budriūno daineles: Išauš pavasaris, Dainos gimimas ir Išdėk rudenėlis, pačiam kompozitoriui akompanuojant. Priešpaskutiniui scenon įžengė Kazoko generacijos poetas Juozas Mikštas. Jis su vėrtu pasitikėjimu paskaitė 4 savo eilėraščius: Atvyksiai, Judėjime — šypsokimės, Tarsai ir Su Naujais Metais. Gražia, miela, tegu sau ir liūdnuok karūnėlę literatūros vakarui uždegti kultūrinio ir kukli subrendusio amžiaus poetė Marija Malakūnienė iš Melbourn'o. Ji paskaitė trejetą eilėraščių iš ciklo "Esu žmogus". Su paskutiniuoju ji pravirkdė ne tik mane, o ir kitus mačiau asarėles iš akių išlūstaut. Ir kaip tai gali būti, kad ši poetė taip mažai kam težioma.

Šį kartą tiek, parašysiu dar keltą laiškų iš išpūdingos kelionės Australijon.

Dr. Grigas Valančius

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radžio Vėlenda jau 50 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams. Jis rašo laisvą ir 4 iki 5 val. p. p. 15 WEDV 810. New York (1230 kl. AM ir 924 kl. PM).

Direct — Dr. Jokūbas J. Stukas 1467 Forest Dr. Mountaineer N. J. 07092 Tel. 232-5565 (code 201)

Kviename taip pat klausykitės Lietuvių Kultūrinio Vaidų ansamblio. 8 Seton Hall Universiteto radijo stoties. (New Jersey WJOL) (89.5 mēg. FM) Pirmadi. 7:30-8:30 val. vak. (Vadovauja prof. J. Stukas).

ŠVENTOS MIŠIOS LIETUVIŠKAI

Visos nekeičiamos šv. Mišių dalys yra išspausdintos vienoj labai gražiai išleisto knygelėje. Su šia knygele kiekvienas gali labai lengvai sekti naujas šv. Mišias.

Kai kunigas ar lektorius atskaito kinčiamąsias dalis, Jūs šioj knygelėje galite sekti visas nekinčiamąsias šv. Mišių dalis. Tekstas stambiomis raidėmis.

Taip pat rasite rinkinį dažniausiai giedamų šv. Mišių metu giesmių. Tai labai naudingas knygelė.

Užsisakykite šį šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.

Užsisakykite šį naują šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.

Kaina 50 centų. 10% nuolaida, perkant 50 kopijų; 25% nuolaida, perkant daugiau kaip 50.

Rašykite šiuo adresu:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 5 kamb. (3 mieg.) butas dvim žmonėm, 2-me aukšte. Apsildymas ir karštas vanduo. Apyl. 68 ir Talman. Skambint 776-8361.

DEMESIO!

NAMŲ APSILDYMAS

Talpa senus ir įdėdus naujus pečius. Pigiai išvalau, taipgi alyvinu perdūru dū dujų, įdėdus vandens šildytuvus. Kreiptis —

A. BANYNS — 447-8806

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dribu greiti, šiltingai ir garantuoti.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos Radijal Stereo ir oro vėsintuvai Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų 823 WEST 34th PLACE Tel. FBontier 6-1882

ISIGYKITE DABAR

F.M. DOSTOJEVSKIS

MUSIKALTIMAS IR BAUSME

PAER LAGERKVIST

BARABAS,

L.N. TOLSTOJUS

I ir II tom. — 4.00.
III ir IV tom. — 3.75.

ANNA KARENINA,

kaina — 2.25

GEZARIS,

MIRKO JELUSIČ

3 tomai kiekvienas po 2.00

I tom. — 3.00
II tom. — 2.50
III tom. — 3.00

VARGDIENIAI,

VICTOR HUGO

I tom. — 3.50
II tom. — 2.00
III tom. — 3.00
IV tom. — 3.50

Tai knygos, kurios niekada nepasenta ir nenubirsta, kurios tinka visiems laikams, visoms tautos, kurios verčiamos į sveitines kalbas ir renkomos mokykloms ir bibliotekoms kaip to krašto pavyzdinė literatūra. Tos knygos reikalingos kiekvienam namams. Išsigiję jas "Drauge" ir savo draugams ar artimiesiems, tikrai būsite patenkinti.

Gamama DRAUGE, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Tas visas knygas galima gauti DRAUGE. Illinois gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Tas visas knygas galima gauti DRAUGE. Illinois gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Tas visas knygas galima gauti DRAUGE. Illinois gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Tas visas knygas galima gauti DRAUGE. Illinois gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Tas visas knygas galima gauti DRAUGE. Illinois gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Tas visas knygas galima gauti DRAUGE. Illinois gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Tas visas knygas galima gauti DRAUGE. Illinois gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Tas visas knygas galima gauti DRAUGE. Illinois gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Tas visas knygas galima gauti DRAUGE. Illinois gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Tas visas knygas galima gauti DRAUGE. Illinois gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Perskaityt "Draugą", duokite jį kitiems.

HELP WANTED — VYRAI

Experienced

LIQUOR MAN

Responsible person. Full time — about 42 hrs. per week, evenings — some days every other week. Steady. Bondable. Security test from time to time.

Write resume. We will call.

GILL & COMPANY

Attn. Mr. M. Siegel

1238 E. 47th St., Chicago 60653

GENERAL CLEANING

5 day week, for school. Monday through Friday. Steady. 7 A. M. to 3:30 P. M. Some English necessary.

Phone — 869-2511

NIGHT SUPERVISOR

Electric Arc Welding

Nights 3:30 P. M. to 12 Midnight.

Many co. benefits.

See Mr. Fritz

PHILLIPS MFG. CO.

7334 N. Clark Street

TELEPHONE — 338-6200

CHIEF CHEMICAL ENGINEER

Minimum experience 10 years

CHEMICAL ENGINEER

Minimum experience 1 year

Consulting & Mfg. Corporation

For details call Mr. Doncer 594-2550

HELP WANTED — MOTERYB

SECRETARY

Gd. typing & shthnd ability, bkpgg. knowledge. Management ability & 2 yrs. exper. So. side loc.

Call Mr. Nothoff — 434-0012

MISCELLANEOUS

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, šaldytuvai, televizijos, dolerų certifikatai, maistas, akordeonai. 2606 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629. TELEF. — WA 5-2787.

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir vaškuojame visų rūšių grindis

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

NAMŲ REMONTAS

PRIEMANA KAINA

Talpa ir naujai įrengti vonios virtuvės ir naujas lubas. Irengiu kambarius, rūsy, dažau. Zigmars. tel. 651-9625 ar 778-0838

10% — 20% — 30% pigiau mokėt už apdardą nuo ugnies ir antmo bilio pas

FRANK ZAPOLIS

2208 1/2 West 95th Street

Chicago, Illinois

Tel. GA 4-5654

MOVING

SERENAS perkrausto baldus

A. A. ALFONSAS VALATKAITIS

1974 m. gruodžio 26 d. staiga mirė garbės šaulys, visuomenininkas, spaudos bendradarbis, skautininkas ir lietuviškos kultūros puoselėtojas a. a. Alfonsas Valatkaitis, gimęs 1901 m. rugpjūčio 16 d. Mažeikių apskrityje Lietuvoje. 1919 m. pradėjo mokytojo darbą ir tais pačiais metais rudenį įstojo į L. Šaulių sąjungą, Mažeikių apskrities organizavimą. Vėliau tarnavo vidaus reikalų ministerijoje ir be tiesioginių pareigų ėjo šaulių būrio ir rinktinės pirmininko pareigas ir paskutiniu metu vadovavo geležinkelio šaulių teatrui. Rusams okupavus Lietuvą, buvo suimtas, tardytas, sumuštas ir nušautas, bet kilus karui išsilaivino. Artyje antroje bolševikų invazijoje su šeima pasitraukė į Vokietiją. 1949 m. atvyko į JAV apsigyveno Chicagoje, uoliai tęsė savo darbą, geriausiai išsiskyrė — sūnų ir dvi dukreles gražiai išauklejo ir išmoksino.

Be tiesioginio darbo velionis uoliai bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje, prisidėjo prie skautų organizavimo, jo dėka atkurta L. Š. sąjunga tremtyje. Jis suorganizavo V. D. šaulių kuopą, kuri išaugo į rinktinę. Jis buvo pirmas kuopos pirmininkas, vėliau buvo centro valdybos pirmininkas, vicepirmininkas ir centro valdybos narys. Šaulių sąjunga jo veiklą įvertino, išrinko garbės šauliu, apdovanojo visais šaulių garbės ženklais ir šaulių žvaigždės ordinu. Velionis buvo nuosirdus žemaitis, orus, pagarbus kiekvienam ir tolerantas kitų įsitikinimui. Trumpai prieš mirė a. a. Valatkaitis 55 m. šaulišką darbo sukurtą progą duotame spaudoje pasakalbeje plačiai nušvietė šaulių sąjungos kūrimą. Velionis glaudžiai bendravo su šaulių sąjungos kūrėju Vladu Putviu. Jis patitavo V. Putvio charakteringą pasisakymą: "Neiškokit sau garbės. Garbės troškimas veda į užkulisines intrigas ir prie visiško sunykimo". Velionis, paklaustas apie šaulių sąjungą dabartinėje veikloje, pareiškė: — Nuo savęs pridėčiau, kad besaikiškas egoistinis garbės ar valdžios troškimas yra dinamitas, kuris iš vidaus skaldo organizaciją ir visuomenę. Šaulių sąjunga, kaip nepriklausomoje Lietuvoje taip ir čia, priklauso visai lietuvių tautai. Todėl niekas neturi teisės naudoti šaulių sąjungos veiklos savo asmeniškos garbės užgaidoms patenkinti ir politiniams tikslams siekti. Atsiminkime, kad turime bendrą priešą, prieš kurį vieningai visi turime kovoti".

Gruodžio 29 d. vakare Petkaus koplyčioje įvyko su a. a. Valatkaitiu atsisveikinimas. Susirinko organizacijų atstovai, daug jo gerbėjų, giminių, draugų bei pažįstamų. Erdvi koplyčia visu nesutalpino, daugeliui prisėjo grūstis koridoriuose. Kun. Adolfas Stašys sukalbėjo rožinį, trumpai pasimeldęs pareiškė našlei ir šeimai užuojautą. Prie karsto buvo išstatytos valstybinė ir tautinė vėliavos. Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės ir Gen. Daukanto jūrų kuopos šauliai-lės ėjo garbės sargyba. V. D. rinktinės pirm. Vladas Išganaitis pravedė atsisveikinimą, apgailestavo netekus uolius bendradarbio garbės šaulio šaulių sąjungos vardu jautriai prabilo šaulių garbės teismo narys Algirdas Budreckas, kuris velionį apibūdino, kaip taurų, drausmingą ir pareigingą šaulį. Jo žodžiais, Alfonsas buvo dienos ir pareigos žmogus, gyvenęs ne vien sau, bet didesnę gyvenimo dalį skyrė lietuviškoms reikloms, jo idealas buvo šaulių veikla, jos rūpesčiai ir kova už Lietuvos išlaisvinimą. Atsisveikinimo žodį tarė Mykolas Maksytytis Gen. Daukanto jūrų šaulių kuopos vardu. Karolis Miklovaitis atsisveikino Klaidėdos jūrų šaulių kuopos vardu. Trumpai atsisveikinimo žodį, savanorių ir romovėnų vardu, tarė mokytojas Juozas Tamulis. Skau-

A. a. A. Valatkaitis

tininkas Vaclovas Talat-Kelpša atsisveikino skautų sąjungos ir romovės vardu. Jis prisiminė skautininką A. Valatkaitį, kaip uolų skautą ir spaudos talkininką. Velionis įsteigė prie "Draugo" savaitinį skautų skyrį "Skautybės Kelias", kuris ir dabar eina. Velionis daug metų ėjo spaudos vadovo pareigas Lietuvos skautų tunto vadijoje. Organizacijų atstovai sakdami atsisveikinimo kalbas apgailestavo A. Valatkaitio mirtį ir reikė našlei ir šeimai užuojautą. V. D. rinktinės pirm. V. Išganaitis dėkojo susirinkusiems už atsilankymą, organizacijų atstovams už pasakytą atsisveikinimo kalbą, reikė giliausios užuojautos jausmus velionio žmonai, sūniui, dukrelėms ir giminiams. Atsisveikinimas baigtas Lietuvos himnu.

Karstą puošė gėlės ir vainikai. Daug aukota mišiomis. Gruodžio 30 d. rytą velionio palaikai buvo atlydėti į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje gedulingas šv. Mišias atnašavo kun. Adolfas Stašys ir pasakė ta proga turinčią pamokslą, kuriame išskėlė velionio taurias savybes ir priminė žmogaus gyvenimo prasmę. Per pamaldas giedojo sol. Dalia Kučėnienė. Karstą nešė ir su vėliavomis tinkamai pagerbė V. D. šaulių rinktinės ir Gen. Daukanto jūrų kuopos šauliai-lės.

Po pamaldų velionį palydėjo apie 70 automobilių vilkstinė į Sv. Kazimiero lietuvių kapines. Paskutinį patarnavimą atliko ir maldas sukalbėjo kun. A. Stašys. V. D. rinktinės pirm. V. Išganaitis našlei įteikė tautinę vėliavą, kuria buvo pridengtas velionio karstas. Po laidotuvių apeigų prie velionio kapo laidotuvių direktorius šeimos vardu visus laidotuvių dalyvius pakvietė į Šarkos restoraną pietų. Velionis paliko liūdinčią žmoną Apolonią, dukteris — Liuciją Krutuliene, jos vyrą Ksaverą; Dalią Pauli-

konienę jos vyrą Rimantą; sūnų Vytautą jo žmoną Reginą ir jų šeimas bei gimines Amerikoje ir Lietuvoje. Laidotuvių apeigos baigtos Tautos himnu. Šaulių sąjunga ir šauliai garbės šaulio nepamirš, nes Tavo atlikti sąjungai darbai liks gyvi ilgai. Išsėkis ramybėje, mielas broli, toli nuo savo gimtos tėviškos laukų, kuriuos mylėjai ir jų ilgėjaisi. J. Kaumas

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Rochester, N. Y.

GRAŽUS MOKYKLOS PARENGIMAS

Gruodžio 21 d. lietuvių parapijos salėje buvo surušta liutuanistinės mokyklos eglutė. Kun. J. Dyburys suėjimą pradėjo malda. Po to komiteto pirm. R. Tamošiūnas tarė nuosirdų žodį ir programos tasą perdavė mokyklos vedėjui V. Žmuidzinui. Jis, pasveikino gausiai susirinkusius, kviesdamas visus drauge pagiedoti dvi kalėdines giesmes ir Lietuvai brangi. Z. Šipaila armonika puikiai pagrojo lietuviškų patriotinių dainų pyne. Meninė programa buvo suskirstyta į tris dalis. Prie puošnios eglutės mažieji, Z. Vidmantienės, parengiamojo skyriaus mokiniai atliko "Kalėdinį pasveikinimą" G. Draugelytė, N. Lelytė, L. Skučaitė, V. Valenti, T. Blavėčiūnas ir D. Vidmantas išpildė vaizdžią programėlę - padainavo, pašoko ratelį, o Lina Alvarado gražiai padeklamavo — "Kalėdos".

VI skyriaus mokinys Raimundas Kiršteinaitis paskaitė savo kūrybos įdomų rašinį. Uždangai prasiskleidus, scenoje pasirodė būdingas vaizdas gyvas paveikslas. "Sv. Kalėdų naktį". Irvykė mokytojos Ald. Kiršteinienės paruošti mokiniai: Lina Alvarado, Tomas Skučas, Aušra Lelytė, Arūnas Čypas, Gailius Draugelis, Bilis Urbanas, Andrius Skučas.

"Kalėdų naktį" gražiai ir jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiškeja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė. Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

niai jausmingai deklamavo Rūtėlė Kiršteinaitė. Birutės Pūkelevičiūtės "Kalėdų dovaną", eliuotą pasaką, scenai pritaikė ir režisavo gabi lietuviškos žodžio ir minties reiš-

keja Izabelė Žmuidzinienė. Gėrimų skyrė mokiniai: R. Kiršteinaitė, A. Tamošiūnas, D. Kiršteinaitė, R. Lapinas, R. Tamošiūnas, A. Olis, L. Pierce, L. Kli-

maite, smuiku solo - G. Tamošiūnaitė.

Vaidinimas įdomus, patrauklus. Režisore daug įdėjo darbo ir pasišventimo. Vaidinimas žiūro-

APYLINKINIAI MUS

× Lietuvių Prekybos narių susirinkimas įvyko sausio 8 d. Dariaus ir Girėno salėje. Susirinkimą pravedė pirm. P. Vilkelis, sekretoriavo Br. Gramont. Pranešimus padarė A. Bieliūnas, A. Kerelis, Direktorių Tarybon išrinkti B. Gramont, J. Bacevičius, Ch. Macke, S. Molis, E. Yerkas ir V. Kačinskas.

× Marija Krauchūnienė skaitys dvi paskaitas apie Lietuvą ir lietuvių New Trier North aukšt. mokykloje, Skokie, Ill., antradienį, sausio 14 d. Po paskaitos ji parodys lietuvių tautodailės darbų.

× Kriauciūnų Amer. Liet. Montessori Vaikų nameliuose sausio 15 d. 8 val. vak. bus tėvų susirinkimas, kuriame kalbės Paula Bukacek tema "Skirtumas tarp Montessori ir tradicinių mokyklų". P. Bukacek yra diplomuota pedagogė, turinti magistro laipsnį psichologijoje. Ji yra dirbusi Beverly Montessori mokykloje, o dabar yra Montessori Elementary School, Homewood, vedėja.

× Sv. Antano parapijos mokyklos Cicero, Ill., metinis vakaras su šokiais įvyks vasario 8 d.

× Pirmyn choras stato šį sezoną Šuberto "Meilės dainą". Choras, nepaisant padidėjusių išlaidų, nekelia bilietams kainų. Vienetas stengiasi talkos būdu, kaip galima sumažinti pastatymo išlaidas.

× Marquette Parko Lietuvių namų savininkų narių susirinkimas įvyks sausio 17 d., 7:30 val. vak. parapijos salėje. Yra daug svarbių reikalų aptarti. Kviečiame visi dalyvauti.

× Onutė Fielding (Damaitė) pradėjo mokytojauti Lemonto Maironio lituanistinėje mokykloje, kur ji moko 1-ji skyrių. Ji anksčiau gyveno Omahoje, yra baigusi Greightono universitetą Nebraskeje su Bachelor of Science laipsniu ir vėliau mokytoja amerikiečių mokykloje Pittsburgo. Dabar Onutė Fielding su šeima gyvena Naperville ir jos dukrelė Marija lanko Lemonto lituanistinės mokyklos darželį.

× "Abendpost" vokiečių laikraštis išsidėjo platesnę žinią, kad Simas Kudirka atvyksta į Lietuvos kultūros muziejaus ruošiamą vakarą Chicagoje.

× Televizijos CBS 2 kanalas sausio 5 d. 4:30 val. popiet pakartoj Chicago lietuvių gyvenimo vaizdų programą, kuri pirmiau buvo rodyta gruodžio 23 dieną.

× Hotpoint fabrikai Ciceroje, kur dirba ir nemažai lietuvių, paleidžia apie 650 darbininkų.

× Šv. M. M. Gimimo parapijos mokyklos Motinų klubo metinis banketas ir šokiai įvyks sausio 25 d., parapijos salėje.

× Dariaus Girėno postas leidžia savo biuletenį, kuriame apstu įvairių žinių ir nuotraukų. Biuletens 8. m. nr. 1 išėjo iš spaudos, pusl. 16. Viršelyje naujametiniai piešiniai.

× Moterų sekteštas ir p. Dikienė vasario 9 d., 12 val. atliks meninę programą Cicero Altos skyriaus rengiamame Vasario 16 minėjime, Cicero Sv. Antano parapijos salėje.

PRANEŠIMAS

Nuo 1975 m. sausio 2 dienos dienraščio "Draugo" prenumerata pakeliamas: Chicago ir Cook County apylinkės skaitytojai mokės 25 dol. metams, Kanados skaitytojai taip pat 25 dol., kitur J. A. Valstybės, 23 dol. užsienyje 26 dol. Šeštadienis "Draugas" 16 dol. metams.

"DRAUGO" ADMINISTRACIJA

× Kazys Čėsna, Worcester, Mass., prie prenumeratos mokėscio pridėjo 7 dol. auką. Ačiū.

× Po 3 dolerius aukojo: Br. Baukys, K. Germanas, A. Jakaitis, V. Puodžiūnas, L. Mikėnas, P. Gatspudas, J. Urba, Br. Juras, B. Jakutienė, K. Širma, J. Šilkauskas. Labai ačiū.

× Filomena Černius, Chicago, Ill., parėmė mūsų spaudos darbus 10 dol. auka. Labai ačiū.

× Julian Baltakis, Belleville, Ill., pratęsė prenumeratą ir pridėjo 7 dol. auką. Ačiū.

× Albinas Silivinskas, Addison, Ill., padėjo už korteles ir šia proga aukojo 7 dolerius. Dėkui.

× Stella ir Ričardas Estkai, Chicago, Ill., prisiuntė auką savo dienraščiui stiprinti. Dėkojame.

× Skaitytojai nepamiršta savo dienraščiai, ji gausiai remdami.

Po 5 dolerius aukojo: Jonas Samaitis, Chicago, Steve Rudokas, Chicago, P. Sakalas, Hamiltonas, J. Cibulskis, Sudbury, A. Bendzius, Philadelphia, A. Juodvalkis, E. Chicago. Labai ačiū.

× "Tėviškės" liet. evangelikų liuteronų parapija parėmė badanjančius, šiam reikalui pasiūdoma 357 dolerius.

× Cicero Namų savininkų klubo metinis susirinkimas įvyks rytoj, antradienį, 7:30 v. v. parapijos mažojo salėje.

× Marijos aukšt. mok. tėvų klubo susirinkimas įvyks sausio 19 d. mokyklos patalpose.

× Gausiomis po 5 dolerius aukomis dienraštį parėmė: P. Narkevičius, Somerville, P. Aleksa, Chicago, F. Kalvaitis, Chicago, P. Augustauskas, Chicago, A. Kuprevičius, Hartford, Ant. Grudzys, New Haven.

× Dr. Vaelovas Paprockas, Richmond, N. Y., dėkodamas už kalėdines korteles, aukojo 10 dolerių. Labai ačiū.

× Mrs. I. Gedwill, Chicago, Ill., prisiuntė 10 dol. auką. Nuširdžiai dėkojame.

× Aukų po 2 dol. atsiuntė: Prel. L. Mendelis, M. R. Jauniškis, St. Lekutis, P. Blavesčiūnas, J. Bielskis, kun. Fr. Bulovas; po 1 dol. — Vl. Matulionis, J. Golcas, E. Rytėnas, Fr. Vaskas, K. Avizienis. Ačiū.

× Dienraštį stiprina skaitytojai, ji remdami. Aukų po 5 dol. prisiuntė: Aug. Urbelis, Melrose Pk. V. Nastopka, Baltimore, P. Lauraitytė, Yonkers, Ad. Miliauskas, Chicago, Irene Sankus, Chicago, Aug. Nagys, Lemontas, V. Kuodys, So. Boston. Labai ačiū.

BYLA PRIEŠ VALDŽIĄ

Verslininkas Gordon Mertens, 64 m., Barrington Hills gyventojas, iškėlė valdžios įstaigoms bylą, reikalaujamas 350 mil. dolerių kompensacijos už tai, kad jis buvo įtartas vagimi ir iš jo namų buvo policijos išgabenta daug jo daiktų, manant, kad jie pavogti.

Jau "rašom" lietuviškai. Amer. Liet. Montessori Vaikų namelių auklėtiniai Petras Gaucys, Saulius Modestas ir Andrius Gvidas.

Marijos aukšt. mok. tėvų klubo taryba. Sėdi: J. Mellake, R. Ambrose, pirm. K. Rapken, R. Kasinski, kun. J. Mešin, W. Gale. Stovi vidurinėje eilėje J. Rolinek, J. Vruno, J. Coogan, R. Rose, Th. Gilhooly, F. Sanda, P. Gulio, R. Kukulski, E. Hollinger, H. Fiene, R. Popovits, C. Davey, B. Maciaszek, Stovi J. Cichon, Ed. Vorrier, R. Zalewski, E. Fleischfresser, S. Sgarote, R. O'Connor, Fr. Barney Skilnik, G. Busse, M. Klich, F. Mikaitis, J. Plecki, P. Narusis ir W. Christel.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

LIETUVOS PRISIMINIMŲ PARODA

Lietuvos sričių — tarmių šventė buvo pradėta sausio 10 d. Jaunimo centro mažojoje salėje, Chicagoje, Lietuvos prisiminimų parodos atidarymu.

Rengėjų vardu parodą pradėjo Stasė Petersonienė, pasakydama kalbą ir pakviėdama ragų atidaryti. Jis sveikino parodos sumanytojus, rengėjus ir ekspozitų teikėjus savo (JAV) Liet.

Bendruomenės Kultūros tarybos pirmininko ir LB Krašto valdybos vardu. Pasidžiaugęs gražia paroda, ekspozitų gausia, nurodė, kad ji paroda savo apimtį jau išėina iš LB Brighton Parko apylinkės ribų.

Meninę programos dalį atliko muzikas Baly Pakštas su savo dukrele Rūta. Jis, Rūtelei kanklėmis akompanuojant, lietuviškų ragelių gražiai pagrojo porą mūsų liaudies muzikos dalykų. Rūta dar viena pakankliava. Maloni staigmena buvo Chicagoje dar labai retai tegirdėta lietuvių liaudies instrumento — skrabalų muzika. Buvo pristatyti liaudies muzikos instrumentų meistras Bronius Leščinskas.

Pati paroda savo ekspozitų apimtimi buvo labai įvairi ir gausi. Ekspozitais pateiktė net keliasdešimt asmenų. Buvo nemažai tautodailės dalykų, rankdarbių, bet buvo ir nelabai daug su tautodailės turinčių dalykų, įvairiausių suvenyrų, fabrikinų dirbinių, įvairiomis progomis iš Lietuvos atvežtų ar čia gamintų. Netruko audinių (staltiesių, tekielių, kilimėlių, juostų, pagalvėlių ir pan.), drožinių (ypač kryželių), įvairių piastinių, mezzinių. Įvairių Lietuvos sričių tautinių rūbais buvo apdėgti manekėnai, ant sienų buvo sukabinėti Lietuvos miestų herbai. Ypač daug pastarojo mato gintarinių suvenyrų. Buvo ir senosios lietuvių tautodailės nelabai gausių pavyzdžių — Rūpintojėlių, Marijų, koplytėlių iš XIX amžiaus laikų. Vienas kitas dirbinis siekė XVII amžių. Buvo ir retų knygų lietuvių ir svetimomis kalbomis, liaudies meno temomis.

Taigi buvo ko pasidžiūrėti. Tačiau paroda būtų buvusi dar vertingesnė, jeigu ji būtų bent šiek tiek atskiromis temomis susisteminta, sudaryta ir padaryta bent šokia tokia ekspozitų atanka, nes daug dalykų net kelis kartus kartojosi. Kai to ne-

buvo, paroda buvo gerokai panašiai į mums jau gerai žinomas Kaziuko mugės. Bet ir tai nepateiktas dalykas, nes tiek rengėjai, tiek ekspozitų teikėjai parodė, kad jie labai myli Lietuvą ir nepaprastai brangina iš jos atsivežtus ar dabar iš giminių gaunamus prisiminimus, dovanėles.

Cikagiškiai parodą gausiai lankė, domėjosi. Taigi paroda save pateisino. Ji buvo uždaryta pr. sekmadienio vakarą. (bk)

ČIURLIONIŲ KONCERTO BELAUKIANT

Muzika yra viena iš geriausių priemonių pažadinti, kas žmoguje yra geriausia. Šią priemonę pasirinkęs A. Mikulskis pasiekė puikių vaisių. Jo suorganizuotas Čiurlionio vardo ansamblis visą laiką kreipė dėmesį į turtingus mūsų liaudies meno aruodus, kartu neaplenkdamas ir visuomeninės veiklos kelių.

A. Mikulskis gimęs ir užaugęs Pušaloto apylinkėje (Panevėžio apskr.), kuri yra pagarsėjusi įvairiais padavimais, gausiais pasakojimais ir net žmogų sukrečiančiais atsitikimais, kurie Alf. Mikulskio sieloje išugdė laikus svajones ir nuostabų pasiryžimą dirbti mūsų liaudies meno dirvonuose.

Daugelis iš mūsų dar sapnuoja savo brangaus krašto miškus, upeis ir žydinčias pievas, kuriomis žavėjosi ir Alf. Mikulskis. Baigęs muzikos mokslus, jis jaunuoju užsidėgimu griebėsi organizuoti dainos mėgėjų ir chorų. Jau 1931 m. jis įsteigė vyrų chorą "Nemėna", kurio koncertą pertransliavo Pabaltijo ir Skandinavijos radiofonai. 1938 m. Lietuvos dainų šventėje jo vadovaujamas Klaipėdos Šaulių rinktinės choras laimi pir-

mą vietą. Vėliau, persikėlęs į Vilnių, perima Vilniaus Filharmonijos liaudies ansamblio vadovavimą. Bolševikams užėmus Lietuvą ir uždarius Šaulių sąjungą iš buvusio rinktinės choro sudaro naują vienetą, papildydamas jį tautinių šokių grupe ir žmonai tautininkaujant, kanklių orkestru. Vienetas pavadinamas mūsų dailininko ir muziko M. K. Čiurlionio vardu, kuris išliko iki šių dienų.

Prieš ketvirtį šimtmečio atvykęs ansamblis į JAV įsikūrė Clevelande, nenutraukdamas savo veiklos ir dažnai aplankydamas su daina lietuviškas nausėdijas. Ansamblio vadovas Alf. Mikulskis dar suranda laiko ir visuomeniniam darbui. Nekuri laiką jis buvo JAV LB Tarybos nariu, o Centro valdyboje kultūros vadovu, neapleisdamas ir savo specialybės — sukurdamas nemažai muzikos kūrinių, kurių temas pasirenka iš liaudies kūrybos.

Čiurlionio ansamblio koncertą Chicagoje vasario 2 d. ruošia Lietuvių Katalikų Religinės šalpos rėmėjai. Šiuo renginiu — koncertu norima sutelkti lėšų pavergtis Lietuvos tikinčiųjų šalpai. Programa bus įvairi ir įdomi, nes dalyvauja net šimtas asmenų, vyrų, moterų ir mišrus choras, tautinių šokių grupė ir kanklių orkestras. Čiurlionio ansambliui šiemet sueina 35 m. sukaktis, o be to, šiemet švenčiame 100 metų sukaktį nuo M. K. Čiurlionio gimimo. Todėl rengiamas koncertas atžymės dvigubą sukaktį. Savo atsilankymu paremsime, kurie šaukiasi mūsų pagalbos ir kartu prisiminsime — motinas ir močiutes, kurios išsaugojo mūsų tautos dvasinį turtą.

P. Indreika

CHICAGOS ŽINIOS

SENIAUSIAS CHICAGOS KUNIGAS

Kun. Martin C. Schmidt yra seniausias Chicago kunigas. Jis sausio 13 d. pasiekė 91 m. amžių. Kunigu buvo įšventintas 1910 m. Dabar gyvena prie Sv. Juozapo bažnyčios, Wilmette. Gimęs Chicagoje 1884 m.

ISSIUNTE STUDIJOMS I MEKSIKĄ

Chicago arkivyskupija išsiuntė du savo kunigus į Meksiką, kad išmokyti ispaniškai ir geriau galėtų dirbti tarp kalbančių ispaniškai.

KOVAI SU VEŽIU CENTRAS

Sv. Juozapo ligoninė Chicagoje šį pavasarį statys naują kovą su vežiu centru su moderniais kais švytinimo ir kitais įtaisais prieš vėžį.

PASAKOS VAIKAMS, MUZIKA TĖVAMS

Chicago miesto bibliotekos centriniuose rūmuose (Michigan ir Randolph) yra Vaikų kultūros centras, kur kas trečiadienį 10 v. r. vaikams būna sakomos pasakos, o tėvams tuo metu rodomi filmai apie vaikų auklėjimą.

KASMET PALAIDOJA 23,000

Chicago arkivyskupijoje yra 37 katalikų kapinės, kurių didesnių yra 15 ir šiose yra specialios raštinės. Per metus Chicago katalikų kapinėse palaidojama apie 23,000 žmonių.

300 CIUOZYKLŲ

Chicago parkuose yra 300 vietų išuosti, rogutėmis pažinėti ir žaisti ledo rutulį. Varkų distrikatas perspėja tėvus, kad neleistų vaikų į paežerę, kur yra pavojus įliūti.

INFORMACIJOS NAMŲ SAVININKAMS

Cook apskr. asesorius įstai-ga sudarė grupę tarnautojų, kurie duos patarimų dėl nejudamos nuosavybės įvertinimo. Juos bus galima pasikviesti ir susirinkimus, kur jie duos informaciją apie mokesčius ir nuosavybę įkainojimus.

SVEIKATOS PAGALBA

Chicago miestas rūpinasi gyventojų sveikatingumu, teikdamas daug patarnavimų nemokamai. 1974 m. buvo ištirta 25,000 žmonių, ar neturi cukrinės, 35,000 moterų, ar neturi vėžio, duota patarimų 13,000

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Lietuvių diena Mohawk kalnuose. Sausio 25 d., šeštadienį, Connecticut LB apygarda rengia lietuvių dieną. Ši slidinėjimo vieta yra prie 4 kelio netoli Cornwall, Conn. Visi Connecticuto ir apylinkių lietuviai yra laukiami šią dieną dalyvauti šiame susibūrimo. Tiek jauni, tiek seni, visi rasite užsiėmimų gražioje Mohawk kalnuose. Mėgėjų slidinėti bus progos paslidinti, gamtos mėgėjams — pasigrožėti žiemos grožybės, o kurie nelabai patenkinti seneliu šalčiu, galės pasišildyti viduje prie nuolat degančio aukuro, susitiks draugus ir pažįstamus ir pabuvosite lietuviškos muzikos atmosferoje. Savo atsilankymu paremsite Connecticut apygardos lietuvių bendruomenę. Visų laukiame!

— Philadelphiaje spalio 23 d. įvykusio respublikonų tautybų komiteto banketo metu specialiu "Mr. Republican" žymeniu buvo pagerbtas JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas dr. Antanas W. Novasitis. Atžymėjimas skirtas už sėkmingą respublikonų partiją remiančių tautinių grupių suorganizavimą ir joms vadovavimą.

— Lietuviškos vestuvės. Phoenixe, Ariz. Edvardas Mačiulaitis iš Vancouverio, B. C., ir Aldona Piliponienė iš Toronto, Ont., abu iš Kanados, Phoenixe gruodžio 26 d. lietuviškų mišių metu su-

mainė aukso žiedus ir pasiryžė citi bendru gyvenimo keliu. Jų moterystės ryšį palaikmo kun. A. Valuška. Per Mišias grojo muzikė Ona Metrikienė ir solo giedėjo Akvilė Anča. Vestuvių pietūs buvo "The Islands" restorane, o Phoenixe tai yra istorinio įvykis, nes Lietuvių Misija per 7 metus dar nebuvo turėjusi tokių vedybų. Jaunavedžiai yra abu našliai, pastoviai gyvenę Kanadoje, bet su Phoenixu turi tam tikrą ryšį ir čia daug pažįstamų.

— "The Philadelphia Inquirer" lapkričio 20 d. laidoje išspausdino Harold J. Wiegand straipsnį apie JAV LB krašto valdybos vicepirmininkės ir LB informacijos tarnybos vadovės Aušros Mačiulaitės-Zerr pastangas laisvinant Simą Kudirką. Straipsnyje suminėtos ir kitų LB veikėjų pastangos.

Los Angeles, prie Sv. Kazimiero par. mokyklos stovi iš kairės: prel. J. Kudingis, K. Karuža, Simas Kudirka ir Ona Orlovienė. Nuotr. L. Briedžio

laukiančių kūdikio motinų, net 22-se klinikoje buvo duoti sveikatos patarimai 51,500 vaikų, 65,000 priešmokyklinių vaikų patikrinta, ar nėra apnuodijami švinu, 75,000 asmenų patikrinta hemoglobinas, penkis sveikatos centrus aplankė 275,000 pacientų. Klinikose ir sveikatos centruose buvo gydomi 160,000 pacientų dantys, 59,000 vaikų patikrinta, 900,000 vaikų įskiepyta, miesto gailėstingosios esersys 90,000 kartų aplankė sergančius namuose.

NAUJA KOLEGIJA

Chicago meras planuoja įsteigti naują miesto kolegiją, kurioje būtų vietų 12,500 studentų. Vieta parenkama netoli Jones Vicational aukšt. mokyklos, kuri yra 606 So. State,

VOKIETIJOJ

— Evangelikų mokinių advento šventė. 1974 m. gruodžio 14 d. Vasario 16 gimnazijos evangelikai mokiniai, įvairių organizacijų atstovai ir eilė svečių susirinko gimnazijos valgykloje advento šventei. Kun. diak. Fr. Skėrys pasakė pamokslą, po kurio mokiniai ir svečiai vaišinosi. Pavalgius buvo sugiedota giesmė "O džiaugsminga". Baigę giedoti kunigas diakonas Fracas Skėrys visus pasveikino — katalikų kapelioną kun. Joną Dėdina, VLB valdybos pirm. teis. Justiną Lukošį ir vicepirm. Jurgį Barasą. Pastarieji taip pat yra Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdybos nariai. Meninę programą pradėjo gimnazijos II klasės mokinė Olga Šereikaitė eilėrašiu "Gul šiandieną". Devynių mergaičių chorelis, vadovaujamas VIII klasės mokinės Romy Piedaitės, sudainavo giesmes "Prie praeitės" ir "Svėta naktis". I klasės mokinė Gundula Margytė padėkdamavo "Sužibo žvaigždutės", o II klasės mokinė Karina Langytė "Kalėdos jau čia". Vėl pasirodė mergaičių chorelis su giesmėmis "Betliejus nušvito" ir "Sveikas Jėzus". Po to atvyko Kalėdų senis (vok. Knecht Ruprecht), Advento šventė buvo užbaigta giesme "Tylus naktis, šventa naktis". P. Verš.

OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

— Paminklas Kiprui Petruskui, žinomam dainininkui, buvo pr. metų gruodžio 31 d. atidengtas prie naujųjų operos ir baletu teatro rūmų Vilniuje. Paminklo figūrą skulptūrą sukūrė skulptorius G. Jokūbonis.

— Šiauliuose, "Aušros" muziejaus patalpose sukurta pirmoji šiaulių dailininkų kariatūrinių darbų paroda. Dalyvavo šeši autoriai, iš jų tarpo keturi Pedagoginio instituto studentai. Buvo išleistas ir liustruotas katalogas.

— "Gimtasis kraštas", okupantų Vilniuje leidžiamas lietuviams išieiviams skirtas propagandinis leidinys, 1975. I. 1 paskelbė Maskvos Inturisto informaciją, iš kurios matyti, kad 1974 metais okupuotąją Lietuvą aplankiusios 23 užsienio lietuvių grupės. Iš jų tarpo 17 buvusios iš JAV, kitos iš Kanados. Iš viso buvę atvykę 720 užsienio lietuvių turistų.

VENECUELOJ

— "Gairių" — Venecuolos lietuvių komiteto mėnesinio informacinio biuletens Nr. 2 išleistas šiomis dienomis, 20 pusl. apimties. Adresas: J. Kukanauza, Calle Los Caobos, 36-B-161, Quinta Rutenis, 3ra Seccion, El Tragal Sur, Valencia, Venezuela. Atsakinguoju redaktorium pasirašo kun. Antanas Perkumas, SDB. Jis yra ir paskutinio numerio garbės leidėjas.

— Inž. Mečislovas Bružas, drauge su savo žmona Jone ir trimis dukromis, atvyko iš Chicago į Venecuolą ir dirba prie Guri užtvankos praplėtimo darbų. Visi gražiai įsijungę į lietuvišką veiklą.